

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2021/694

2021 m. balandžio 29 d.

kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 172 straipsnį ir 173 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamiESI įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) šiame reglamente nustatomas 2021–2027 m. laikotarpio Skaitmeninės Europos programos (toliau – Programa) finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausia orientacinė suma metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip tai suprantama 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ⁽⁴⁾ 18 punkte;
- (2) Programa turėtų būti nustatyta septynerių metų laikotarpiui, kad jos trukmė sutaptų su Daugiametės finansinės programos, nustatytos Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2093 ⁽⁵⁾, trukme (toliau – 2021–2027 m. DFP);

⁽¹⁾ OL C 62, 2019 2 15, p. 292.

⁽²⁾ OL C 86, 2019 3 7, p. 272.

⁽³⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2021 m. kovo 16 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 124, 2021 4 9, p. 1). 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁽⁵⁾ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11).

- (3) šiai Programai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁽⁶⁾ (toliau – Finansinis reglamentas). Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams;
- (4) pagal Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalį dotacija gali būti skirta jau pradėtam įgyvendinti veiksmui, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, kad veiksmą buvo būtina pradėti įgyvendinti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos. Tačiau išlaidos, patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką, nėra tinkamos finansuoti, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis atvejus. Siekiant išvengti bet kokio Sąjungos paramos sutrikdymo, kuris galėtų pakenkti Sąjungos interesams, finansavimo sprendime turėtų būti įmanoma numatyti – ribotą laikotarpį 2021–2027 m. DFP vykdymo pradžioje ir tik tinkamai pagrįstais atvejais, – kad veikla ir išlaidos būtų tinkamos finansuoti nuo 2021 finansinių metų pradžios, net jei veikla buvo vykdoma ir išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką;
- (5) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽⁷⁾ ir Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽⁸⁾, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽⁹⁾ ir (ES) 2017/1939 ⁽¹⁰⁾ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 ⁽¹¹⁾, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas.

Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (6) remiantis Tarybos sprendimo (ES) 2013/755/ES ⁽¹²⁾ užjūrio šalyse ir teritorijose įsisteigę asmenys ir subjektai turėtų atitikti reikalavimus gauti finansavimą jiems taikant Programos taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi. Komisija turėtų stebėti ir reguliariai vertinti jų dalyvavimo Programoje veiksmingumą;

⁽⁶⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁽⁷⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽⁸⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽⁹⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽¹⁰⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

⁽¹²⁾ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

- (7) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹³⁾ 22 ir 23 punktais, ši Programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kurie atitiktų esamus poreikius, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679⁽¹⁴⁾, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reguliavimo, ir kuriais būtų atsižvelgiama į esamas skaitmeninėje srityje taikomas matavimo ir lyginamojo vertinimo sistemas. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus kiekybinius ir kokybinius rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas Programos poveikis vietoje;
- (8) Programa turėtų užtikrinti kuo didesnę novatoriškų finansinių priemonių ir mechanizmų, kurie dengiami iš Sąjungos biudžeto, skaidrumą ir atskaitomybę, kiek tai susiję su jų indėliu siekiant Sąjungos tikslų kalbant tiek apie pradinus lūkesčius, tiek apie galutinius rezultatus;
- (9) 2017 m. rugsėjo mėn. Talino aukščiausiojo lygio susitikime skaitmeniniais klausimais ir 2017 m. spalio 19 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose nurodyta, kad Sąjungai būtina investuoti į savo ekonomikos skaitmeninimą ir išspręsti įgūdžių stokos problemą, kad būtų galima išlaikyti ir praturtinti Europos konkurencingumą ir inovacijas, gyvenimo kokybę ir socialinę struktūrą. Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad skaitmeninė transformacija teikia didžiulių galimybių inovacijoms, ekonomikos augimui ir darbo vietoms kurti, ji prisidės prie mūsų konkurencingumo pasaulyje ir padidins kūrybinę bei kultūrų įvairovę. Norint pasinaudoti tomis galimybėmis reikia visiems kartu reaguoti į tam tikrus iššūkius, kurie kyla dėl skaitmeninės transformacijos, ir peržiūrėti politiką, kuriai skaitmeninė transformacija daro poveikį;
- (10) Europos Vadovų Taryba visų pirma padarė išvadą, kad Sąjunga turėtų skubiai reaguoti į besiformuojančias tendencijas, apimančias tokius klausimus, kaip antai dirbtinis intelektas ir paskirstytojo registro technologijos (pvz., blokų grandinės technologija), kartu užtikrindama aukštą duomenų apsaugos lygį visapusiškai laikantis Reglamento (ES) 2016/679, skaitmenines teises, pagrindines teises ir etikos standartus. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos ne vėliau kaip 2018 m. pradžioje pateikti Europos požiūrį dėl dirbtinio intelekto ir paragino Komisiją pateikti reikiamas iniciatyvas bendrosioms sąlygoms stiprinti, kad Sąjunga galėtų tirti naujas rinkas taikydama rizika grindžiamas radikalias inovacijas ir dar kartą patvirtinti pirmaujantį savo pramonės vaidmenį;
- (11) stiprios Europos skaitmeninę ekonomikos ir visuomenės kūrimas būtų sustiprintas tinkamu Europos infrastruktūros tinklų priemonės, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, ir Europos elektroninių ryšių kodekso, nustatyto Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972⁽¹⁵⁾, įgyvendinimu;
- (12) savo 2018 m. vasario 14 d. komunikate „Europos Sąjungai, veiksmingai siekiančiai savo prioritetų po 2020 m., skirta nauja, moderni daugiametė finansinė programa“ atsižvelgdama į naujos daugiametės finansinės programos galimybes, Komisija išdėsto Europos skaitmeninės transformacijos programą, siekiant tvirtos pažangos tokiose pažangaus augimo srityse kaip aukštos kokybės duomenų infrastruktūra, sujungiamumas ir kibernetinis saugumas. Programa būtų siekiama užtikrinti Europos lyderystę superkompiuterijos, naujos kartos interneto, dirbtinio intelekto, robotikos ir didžiųjų duomenų srityse. Ji sustiprintų pramonės ir verslo konkurencinę padėtį visoje Europos skaitmeninėje ekonomikoje, taip pat labai padėtų sumažinti ir panaikinti įgūdžių stoką visoje Sąjungoje, kad piliečiai turėtų įgūdžių ir žinių, kurie būtini norint būti pasirengus skaitmeninei transformacijai;
- (13) 2018 m. balandžio 25 d. Komisijos komunikate „Europos bendros duomenų erdvės kūrimas“ naujos priemonės, kurių reikia imtis, įvardijamos kaip esminis žingsnis siekiant Sąjungoje sukurti bendrą duomenų erdvę, t. y. kliūčių neturinčią skaitmeninę plotmę, kuri bus tokio masto, kad joje bus įmanoma kurti naujus duomenimis grindžiamus produktus ir paslaugas ir vykdyti jų inovacijas;

⁽¹³⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽¹⁴⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽¹⁵⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

- (14) bendrieji Programos tikslai turėtų būti tokie: remti skaitmeninę pramonės transformaciją ir skatinti geriau išnaudoti pramoninių inovacijų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politikos priemonių potencialą piliečių ir įmonių visoje Sąjungoje, įskaitant jos atokiausius regionus ir ekonominiu požiūriu nepalankioje padėtyje esančius regionus, naudai. Programa turėtų būti struktūrizuota pagal penkis konkrečius tikslus, kurie atspindi pagrindines politikos sritis, t. y.: Našiąją kompiuteriją; Dirbtinį intelektą; Kibernetinį saugumą ir pasitikėjimą; Aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius; ir Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimą ir geriausią panaudojimą. Visose tose svarbiose politikos srityse Programa taip pat turėtų būti siekiama geriau suderinti Sąjungos, valstybių narių ir regionų politiką ir sutelkti privačius ir pramonės išteklius, kad būtų galima didinti investicijas ir plėtoti tvirtesnę sinergiją. Be to, Programa turėtų padidinti Sąjungos konkurencingumą ir jos ekonomikos atsparumą;
- (15) penki konkretūs tikslai yra skirtingi, tačiau susiję tarpusavyje. Pavyzdžiui, dirbtiniam intelektui būtinas patikinimas kibernetinis saugumas, našiosios kompiuterijos pajėgumai yra labai svarbūs remiant mokymąsi dirbtinio intelekto kontekste, o visiems trims pajėgumams reikalingi aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai. Nors pavieniai veiksmai pagal Programą susiję su vienu konkrečiu tikslu, tikslai turėtų būti vertinami ne atskirai, o kaip nuoseklaus paketo pagrindas;
- (16) būtina remti mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), kurios ketina pasinaudoti skaitmenine transformacija savo gamybos procesuose. Tokia parama leistų MVĮ veiksmingai naudojant išteklius prisidėti prie Europos ekonomikos augimo;
- (17) itin svarbus vaidmuo įgyvendinant Programą turėtų būti skirtas Europos skaitmeninių inovacijų centrams, kurie turėtų skatinti pramonę, visų pirma MVĮ ir kitus subjektus, kuriuose dirba ne daugiau kaip 3 000 žmonių (vidutinės kapitalizacijos įmonės), viešojo sektoriaus organizacijas ir akademinę bendruomenę plačiai įsisavinti pažangias skaitmenines technologijas. Kad būtų aiškus skirtumas tarp skaitmeninių inovacijų centrų, kurie atitinka tinkamumo kriterijus pagal Programą, ir skaitmeninių inovacijų centrų, įsteigtų po 2016 m. balandžio 19 d. Komisijos komunikato „Europos pramonės skaitmeninimas – Naudojimas visais bendrosios skaitmeninės rinkos privalumais“ ir finansuojamų iš kitų šaltinių, pagal Programą finansuojami centrai turėtų būti vadinami Europos skaitmeninių inovacijų centrais. Europos skaitmeninių inovacijų centrai turėtų veikti kaip prieigos prie naujausių skaitmeninių pajėgumų, įskaitant našiąją kompiuteriją, dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą, taip pat kitų esamų novatoriškų technologijų, pvz., bazinių didelio poveikio technologijų, punktai, taip pat prieinami gamybos laboratorijose ar miestų laboratorijose. Europos skaitmeninių inovacijų centrai turėtų veikti kaip viena bendra prieiga prie išbandytų ir patvirtintų technologijų ir juose turėtų būti skatinamos atviros inovacijos. Jie taip pat turėtų teikti paramą aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityje, pavyzdžiui, koordinuodami veiksmus su švietimo paslaugų teikėjais siekiant organizuoti trumpalaikį darbuotojų mokymą ir stažuotes studentams. Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklas turėtų užtikrinti, kad centrai geografiškai būtų plačiai išsidėstę visoje Europoje, ir turėtų prisidėti prie atokiausių regionų dalyvavimo bendrojoje skaitmeninėje rinkoje;
- (18) vykdant atvirą ir konkurencingą procesą iš valstybių narių paskirtų subjektų, pirmaisiais Programos įgyvendinimo metais turėtų būti įsteigtas pradinis Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklas. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų galėti siūlyti kandidatus pagal savo nacionalines procedūras ir nacionalines administracines ir institucines struktūras. Komisija, prieš atrinkdama Europos skaitmeninių inovacijų centrą kiekvienos valstybės narės teritorijoje, turėtų kuo labiau atsižvelgti į tos valstybės narės nuomonę. Subjektai, kurie pagal Europos pramonės skaitmeninimo iniciatyvą jau atlieka skaitmeninių inovacijų centrų funkcijas, atlikus atvirą ir konkurencingą procesą gali būti valstybių narių paskirti kandidatais. Komisija atrankos procese turi turėti galimybę pasitelkti nepriklausomus išorės ekspertus. Komisija ir valstybės narės turėtų vengti bereikalingo gebėjimų ir funkcijų dubliavimosi Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu. Todėl, skiriant centrus ir nustatant jų veiklą bei sudėtį, turėtų būti užtikrintas pakankamas lankstumas. Siekiant užtikrinti, kad centrai būtų plačiai išdėstyti visoje Europoje ir kartu užtikrinti technologijų ir sektorių aprėpties pusiausvyrą, tinklą būtų galima dar labiau išplėsti vykdant dar vieną atvirą ir konkurencingą procesą;

- (19) Europos skaitmeninių inovacijų centrai turėtų plėtoti tinkamą sinergiją su atitinkamais pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695⁽¹⁶⁾ (toliau – programa „Europos horizontas“), arba pagal kitas mokslo ir inovacijų programas finansuojamais veiksmais, Europos inovacijos ir technologijos institutu (EIT), įsteigtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, visų pirma, Žinių ir inovacijos bendrija (toliau – ŽIB), taip pat su įsteigtais tinklais, pvz., Europos įmonių tinklu ar „InvestEU“ konsultacijų centru, įsteigtu remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523⁽¹⁷⁾;
- (20) Europos skaitmeninių inovacijų centrai turėtų veikti kaip tarpininkai, padedantys suburti pramonę, įmones ir viešojo administravimo institucijas, kurioms reikia naujų technologinių sprendimų, ir įmones, ypač startuolius ir MVĮ, turinčius rinkai parengtus sprendimus;
- (21) teisės subjektų konsorciumas gali būti atrinktas būti Europos skaitmeninių inovacijų centru pagal Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punktą, kuriuo subjektams, neturintiems juridinio asmens statuso pagal taikytiną nacionalinę teisę, leidžiama dalyvauti kvietimų teikti pasiūlymus procedūroje su sąlyga, kad jų atstovai gali tų subjektų vardu prisiimti teises pareigas ir tie subjektai pateikia Sąjungos finansinių interesų apsaugos garantijas, kurios yra lygiavertės juridinių asmenų teikiamoms garantijoms;
- (22) Europos skaitmeninių inovacijų centrams turėtų būti leidžiama gauti įnašus iš valstybių narių ir dalyvaujančių trečiųjų valstybių, taip pat tų valstybių narių ir tų trečiųjų valstybių valdžios institucijų, įnašus iš tarptautinių įstaigų ar institucijų ir įnašus iš privačiojo sektoriaus, visų pirma iš Europos skaitmeninių inovacijų centrų narių, akcininkų ar partnerių. Europos skaitmeninių inovacijų centrams taip pat turėtų būti leidžiama gauti pajamas iš pačių Europos skaitmeninių inovacijų centrų nuosavo turto ir veiklos, testamentu palikto turto, dovanų ir asmenų įnašų ir Programos arba kitų Sąjungos programų finansavimą, įskaitant dotacijų forma;
- (23) Programa turėtų būti įgyvendinama vykdant projektus, kuriais sustiprinamas ir plečiamas pagrindinių skaitmeninių pajėgumų naudojimas. Toks įgyvendinimas turėtų apimti bendrą finansavimą su valstybėmis narėmis, ir, jei būtina, – su privačiuoju sektoriumi. Bendro finansavimo norma turėtų būti nustatyta darbo programoje. Nukrypstant nuo bendros taisyklės Sąjungos finansavimu turėtų būti galima padengti iki 100 % tinkamų finansuoti išlaidų. Visų pirma tokiam finansavimui reikėtų pasiekti kritinę masę, kad būtų galima gauti ekonomiškai naudingiausius pasiūlymus ir užtikrinti, kad Europos tiekėjai ir toliau pirmautų technologinės pažangos srityje;
- (24) Programos politikos tikslai taip pat turėtų būti įgyvendinami pasinaudojant finansinėmis priemonėmis ir programa „InvestEU“, nustatyta Reglamentu (ES) 2021/523, teikiamomis biudžeto garantijomis;
- (25) Programos veiksmais turėtų būti naudojamosi toliau gerinti Sąjungos skaitmeninius pajėgumus ir proporcingai spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalių investicijų problemas, nedubliuojant ar neišstumiant privataus finansavimo, ir jais turėtų būti teikiama aiški Europos pridėtinė vertė;
- (26) siekiant per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį užtikrinti kuo didesnę lankstumą ir išplėtoti Programos komponentų sąveiką, kiekvieną konkretų tikslą turėtų būti galima įgyvendinti bet kokiomis Finansiniame reglamente numatytais priemonėmis. Naudotini įgyvendinimo mechanizmai yra tiesioginis valdymas ir netiesioginis valdymas, kai Sąjungos finansavimas turėtų būti derinamas su kitais finansavimo šaltiniais arba kai vykdymui reikia įsteigti bendrai valdomas struktūras. Be to, siekiant atsižvelgti, visų pirma, į naujus pokyčius ir poreikius, pavyzdžiui, naujas technologijas, Komisijai vykdant metinę biudžeto sudarymo procedūrą ir laikantis Finansinio reglamento, leidžiama pasiūlyti nukrypti nuo šiame reglamente nustatytų orientacinių sumų;

⁽¹⁶⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

⁽¹⁷⁾ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

- (27) siekiant užtikrinti efektyvų Sąjungos biudžeto lėšų paskirstymą, reikia užtikrinti visų veiksmų ir veiklos, vykdomų pagal Programą, Europos pridėtinę vertę ir jų papildomumą valstybių narių veiklos atžvilgiu, tuo pat metu siekiant nuoseklumo, papildomumo ir sąveikos su finansavimo programomis, kuriomis remiamos glaudžiai tarpusavyje susijusios politikos sritys. Nors tiesiogiai ir netiesiogiai valdomų veiksmų atžvilgiu atitinkamose darbo programose yra numatyta priemonė nuoseklumui užtikrinti, Komisija ir atitinkamos valstybių narių institucijos turėtų užmegzti bendradarbiavimą, kad užtikrintų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų lėšų ir lėšų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, nuoseklumą ir papildomumą, laikantis taikytinų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir žuvininkystės fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Finansinės paramos sienų valdymo ir vizų priemonei finansinės taisyklės (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas 2021–2027 metams“), nuostatų;
- (28) našiosios kompiuterijos pajėgumai ir susijusių duomenų apdorojimas Sąjungoje turėtų užtikrinti platesnį našiosios kompiuterijos panaudojimą pramonėje ir apskritai viešojo intereso srityse, kad būtų galima pasinaudoti unikaliomis galimybėmis, kurias superkompiuteriai teikia visuomenei sveikatos priežiūros, aplinkos ir saugumo srityse ir pramonės, visų pirma, MVĮ, konkurencingumo užtikrinimo srityje. Įsigijus pasaulinio lygio superkompiuterių būtų užtikrinta Sąjungos tiekimo sistema ir padedama diegti modeliavimo, vizualizavimo ir prototipų kūrimo paslaugas, tuo pačiu užtikrinant, kad našiosios kompiuterijos sistemos atitiktų Sąjungos vertybes ir principus;
- (29) paramą Sąjungos intervencinėms priemonėms šioje srityje išreiškė Europos Parlamentas ir Taryba. Be to, laikotarpiu nuo 2017 iki 2018 m. 22 valstybės narės pasirašė Europos deklaraciją dėl našiosios kompiuterijos – tarpvyriausybinių susitarimų, kuriuo jos įsipareigojo bendradarbiauti su Komisija, siekiant Europoje kurti ir diegti pažangiausią našiosios kompiuterijos ir duomenų infrastruktūrą, kuri visoje Sąjungoje būtų prieinama mokslininkų bendruomenėms, ir viešojo bei privačiojo sektoriaus partneriams;
- (30) prie Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės sukūrimo pridėtame poveikio vertinime pabrėžiama, kad siekiant Našiosios kompiuterijos konkretaus tikslo bendrosios įmonės sukūrimas turi būti laikomas tinkamiausiu įgyvendinimo būdu, visų pirma siekiant koordinuoti Sąjungos ir nacionalines strategijas ir investicijas į našiosios kompiuterijos infrastruktūrą taip pat mokslinius tyrimus bei plėtrą, sutelkti viešuosius ir privačiuosius išteklius ir apsaugoti Sąjungos ekonominius ir strateginius interesus. Be to, našiosios kompiuterijos kompetencijos centrai, kaip tai suprantama Tarybos reglamente (ES) 2018/1488⁽¹⁸⁾, teiks našiosios kompiuterijos paslaugas pramonei, įskaitant MVĮ ir startuolius, akademinėi bendruomenei ir viešojo administravimo institucijoms;
- (31) su dirbtiniu intelektu susijusių pajėgumų plėtojimas yra itin svarbus pramonės, paslaugų ir viešojo sektoriaus skaitmeninės transformacijos veiksnys. Vis autonomiškesni robotai naudojami gamyklose, giluminiams jūros darbams, namuose, miestuose ir ligoninėse. Komercinės dirbtinio intelekto platformos jau nebe bandomos, o realiai taikomos sveikatos priežiūros ir aplinkos apsaugos sektoriuose. Visi didieji automobilių gamintojai kuria autonominius automobilius, o mašinų mokymosi metodai įeina į visas pagrindines interneto platformas ir didžiųjų duomenų prietaikas. Kad Europa būtų konkurencinga tarptautiniu mastu, jai būtina suvienyti pastangas visais lygmenimis. Valstybės narės tai pripažino prisiimdamos konkrečius bendradarbiavimo įsipareigojimus suderintame veiksmų plane;
- (32) algoritmų bibliotekos gali apimti didelį algoritmų rinkinį, įskaitant paprastus sprendimus pvz., klasifikavimo algoritmus, neuroninių tinklų algoritmus ir planavimo ar samprotavimo algoritmus. Jos taip pat gali apimti sudėtingesnius sprendimus, pvz., kalbos atpažinimo algoritmus, autonominiuose įrenginiuose, pvz., bepiločiuose orlaiviuose ar autonominiuose automobiliuose, įdiegtus navigacijos algoritmus, ir robotuose įdiegtus dirbtinio intelekto algoritmus, kad jie galėtų sąveikauti su savo aplinka ir prie jos prisitaikyti. Algoritmų bibliotekos turėtų būti sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis lengvai prieinamos visiems;

⁽¹⁸⁾ 2018 m. rugsėjo 28 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1488 dėl Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės sukūrimo (OL L 252, 2018 10 8, p. 1).

- (33) 2017 m. birželio 1 d. rezoliucijoje dėl Europos pramonės skaitmeninimo Europos Parlamentas atkreipė dėmesį į kalbos barjerų įtaką pramonei ir pramonės skaitmeninimui. Tame kontekste plataus masto dirbtiniu intelektu grindžiamos kalbos technologijų, pvz., automatinis vertimas, kalbos atpažinimas, didžiųjų duomenų teksto analizė, dialoginės ir klausimų-atsakymų sistemos, kūrimas yra labai svarbus, kad būtų išsaugota kalbų įvairovė, užtikrintas įtraukumas ir sudarytos galimybės žmonių tarpusavio ir žmonių ir mašinų komunikacijai;
- (34) dirbtiniu intelektu grindžiami produktai ir paslaugos turėtų būti patogūs naudoti, standartiškai atitikti teisinius reikalavimus ir turėtų suteikti vartotojams daugiau pasirinkimo galimybių ir informacijos, visų pirma apie produktų ir paslaugų kokybę;
- (35) didelio masto duomenų rinkinių ir bandymų bei eksperimentavimo priemonių prieinamumas turi didžiulę reikšmę dirbtinio intelekto, įskaitant kalbos technologijas, vystymuisi;
- (36) Europos Parlamentas rezoliucijoje dėl Europos pramonės skaitmeninimo pabrėžė, kaip svarbu taikyti bendrą Europos požiūrį į kibernetinį saugumą, ir pripažino būtinybę ugdyti sąmoningumą. Jis nurodė, kad už kibernetinį atsparumą bei pritaikytojo ir standartizuotojo saugumo ir privatumo įgyvendinimą itin didelė atsakomybė tenka verslo lyderiams ir Europos bei nacionalinės pramonės saugumo politikos formuotojams;
- (37) kibernetinis saugumas yra iššūkis visai Sąjungai, kurio negalima įveikti vien nacionalinėmis iniciatyvomis. Europos kibernetinio saugumo pajėgumai turėtų būti sustiprinti siekiant aprūpinti Europą reikiama pajėgumais, kad ji galėtų apsaugoti piliečius, viešojo administravimo institucijas ir įmones nuo kibernetinių grėsmių. Be to, vartotojai turėtų būti apsaugoti, kai jie naudoja susietuosius produktus, į kuriuos galima įsilaužti ir pakenkti jų saugai. Tokia apsauga turėtų būti pasiekta kartu su valstybėmis narėmis ir privačiuoju sektoriumi plėtojant projektus, kuriais sustiprinami Europos kibernetinio saugumo pajėgumai, užtikrinant šių projektų koordinavimą, taip pat užtikrinant platų naujausių kibernetinio saugumo sprendimų visoje ekonomikoje, įskaitant dvejojo naudojimo projektus, paslaugas, gebėjimus ir prietaikus, ir telkiant šios srities gebėjimus, kad būtų užtikrinta kritinė masė ir kompetencija;
- (38) 2017 m. rugsėjo mėn. Komisija pateikė iniciatyvų rinkinį, kuriame išdėstytas visapusiškas Sąjungos požiūris į kibernetinį saugumą; juo siekiama sustiprinti Europos pajėgumą susidoroti su kibernetiniais išpuoliais ir kibernetinėmis grėsmėmis ir sustiprinti šios srities technologinius ir pramonės pajėgumus. Į tą rinkinį įeina Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 ⁽¹⁹⁾;
- (39) pasitikėjimas yra būtina sąlyga, kad bendroji skaitmeninė rinka veiktų. Kibernetinio saugumo technologijos, pvz., skaitmeninės tapatybės, kriptografija ir šifrovimo nustatymas, taip pat jų taikymas tokiose srityse kaip finansai, pramonė 4.0, energetika, transportas, sveikatos priežiūra ir e. valdžia, yra svarbūs siekiant išsaugoti piliečių, viešojo administravimo institucijų ir įmonių internetinės veiklos ir sandorių saugumą ir pasitikėjimą jais;
- (40) Europos Vadovų Taryba 2017 m. spalio 19 d. išvadose pabrėžė, kad siekiant sėkmingai kurti skaitmeninę Europą, Sąjungai reikalingos darbo rinkos, mokymo ir švietimo sistemos, kurios būtų tinkamos skaitmeniniam amžiui, ir kad reikia investuoti į skaitmeninius įgūdžius, kad visi europiečiai įgytų daugiau galių ir priemonių;
- (41) Europos Vadovų Taryba 2017 m. gruodžio 14 d. išvadose paragino valstybes nares, Tarybą ir Komisiją įgyvendinti 2017 m. lapkričio mėn. Geteborgo aukščiausiojo lygio susitikimo socialiniais klausimais darbotvarkę, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį bei švietimo ir mokymo klausimus, taip pat įgyvendinti naująją Europos įgūdžių darbotvarkę. Europos Vadovų Taryba, be kita ko, paprašė Komisijos, Tarybos ir valstybių narių išnagrinėti galimas priemones, kuriomis siekiama spręsti su skaitmeninimu, kibernetiniu saugumu, žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumu ir dirbtiniu intelektu susijusių įgūdžių problemas ir patenkinti įtraukaus, mokymusi visą gyvenimą ir inovacijomis grindžiamo požiūrio į švietimą ir mokymą poreikį. Atsakydama Komisija 2018 m. sausio 17 d. pateikė pirmąjį priemonių rinkinį, kuriame aptariamos svarbiausi gebėjimai, skaitmeniniai įgūdžiai, bendros vertybės ir įtraukus švietimas. 2018 m. gegužės mėn. buvo pateiktas antrasis priemonių rinkinys, kuriuo suteiktas postūmis pastangoms iki 2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę – šiame priemonių rinkinyje taip pat pabrėžiama skaitmeninių įgūdžių svarba. Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas apima esminius gebėjimus (žinias, įgūdžius ir nuostatas), leidžiančius piliečiams veiksmingai dalyvauti dialoge su žiniasklaidos priemonėmis ir kitais informacijos teikėjais ir išsiugdyti kritinį mąstymą ir mokymosi visą gyvenimą įgūdžius, kad galėtų dalyvauti visuomenės gyvenime ir tapti aktyviais piliečiais;

⁽¹⁹⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas) (OL L 151, 2019 6 7, p. 15).

- (42) kadangi būtina laikytis holistinio požiūrio, įgyvendinant Programą taip pat reikėtų atsižvelgti į įtrauktį, kvalifikaciją, mokymą ir specializaciją, kurios, be aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių, yra lemiamas veiksnys kuriant pridėtinę vertę žinių visuomenėje;
- (43) rezoliucijoje dėl Europos pramonės skaitmeninimo Europos Parlamentas nurodė, kad švietimas, mokymas ir mokymasis visą gyvenimą yra socialinės sanglaudos skaitmeninėje visuomenėje pagrindas. Jis taip pat reikalavo, kad lyčių pusiausvyros aspektas būtų įtrauktas į visas skaitmenines iniciatyvas, pabrėždamas, kad būtina atkreipti dėmesį į lyčių nelygybę informacinės ir ryšių technologijos (IRT) sektoriuje, nes tai ypač svarbu užtikrinant ilgalaikį Europos augimą ir klestėjimą;
- (44) pagal šią Programą remiamos pažangios skaitmeninės technologijos, pvz., našiosios kompiuterijos, kibernetinio saugumo ir dirbtinio intelekto technologijos, šiuo metu yra pakankamai brandžios, kad iš mokslinių tyrimų etapo būtų Sąjungos lygmeniu perkeltos į diegimo, įgyvendinimo ir plėtros etapą. Sąjungos atsakas taip pat reikalingas ne tik tų technologijų diegimui, bet ir pažangių skaitmeninių įgūdžių aspektams. Aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių, įskaitant duomenų apsaugos gebėjimus, ugdymo galimybės turi būti padidintos, turi būti išplėstas naudojimosi jomis mastas ir jos turi tapti prieinamos visoje Sąjungoje. Jeigu to nebus padaryta, galėtų būti apsunkintas sklandus pažangių skaitmeninių technologijų diegimas ir galėtų pablogėti bendras Sąjungos ekonomikos konkurencingumas. Pagal Programą remiami veiksmai papildo veiksmus, remiamus pagal Europos socialinį fondą plius (ESF+), Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) ir programą „Erasmus+“, iš kurių kiekvienas yra nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, ir programą „Europos horizontas“. Tie veiksmai bus skirti Sąjungos darbo jėgai tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuose, visų pirma IRT specialistams ir kitiems susijusių sričių specialistams, taip pat studentams, stažuotojams ir instruktoriams. Terminas „darbo jėga“ reiškia ekonominiu požiūriu aktyvius gyventojus ir apima tiek profesinę veiklą užsiimančius darbuotojus bei savarankiškai dirbančius asmenis, tiek bedarbius;
- (45) viešojo administravimo institucijų ir paslaugų modernizavimas skaitmeninėmis priemonėmis yra itin svarbus siekiant sumažinti administracinę naštą įmonėms, įskaitant MVĮ, ir apskritai piliečiams, nes būtų pagreitinta jų sąveika su valdžios institucijomis, ji būtų padaryta patogesne ir pigesne, taip pat padidintas piliečiams ir įmonėms teikiamų paslaugų efektyvumas, skaidrumas ir kokybė, kartu didinant viešųjų išlaidų efektyvumą. Kadangi tam tikros viešojo intereso paslaugos jau dabar turi Sąjungos dimensiją, teikiant paramą joms įgyvendinti ir diegti Sąjungos lygmeniu turėtų būti užtikrinta, kad piliečiai ir įmonės gaus aukštos kokybės skaitmenines paslaugas visoje Sąjungoje, kai įmanoma – įvairiomis kalbomis. Be to, numatoma, kad Sąjungos parama šioje srityje paskatins pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus informaciją;
- (46) skaitmeninimas gali padidinti ir pagerinti prieinamumą be kliūčių visiems, įskaitant vyresnio amžiaus žmones, riboto judumo ar neįgalius asmenis, taip pat atokiose ir kaimo vietovėse gyvenančius asmenis;
- (47) viešojo intereso sričių, pvz., sveikatos priežiūros, judumo, teisingumo, žemės ar aplinkos stebėsenos, saugumo, išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo, energetikos infrastruktūros, švietimo ir mokymo bei kultūros, skaitmeninei transformacijai reikia, kad būtų toliau tęsiamos ir plečiamos skaitmeninių paslaugų infrastruktūros, dėl kurių įmanoma tarpvalstybiniu mastu saugiai keistis duomenimis ir kurios skatina vystymąsi nacionaliniu mastu. Skaitmeninių paslaugų infrastruktūrų koordinavimas pagal šį reglamentą sudarytų galimybę kuo geriau išnaudoti galimą sinergiją;
- (48) reikiamų skaitmeninių technologijų, visų pirma tų, kurios padeda siekti konkrečių tikslų „Našioji kompiuterija“, „Dirbtinis intelektas“ bei „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“, diegimas yra nepaprastai svarbus siekiant pasinaudoti skaitmeninės transformacijos teikiama nauda ir jį galima papildyti kitomis pažangiosiomis ir ateities technologijomis, tokiais kaip paskirstytųjų registrų technologijos (pvz., blokų grandinė);
- (49) skaitmeninė transformacija piliečiams turi suteikti galimybę tarpvalstybiniu mastu saugiai priėti prie savo asmens duomenų, juos naudoti ir tvarkyti, neatsižvelgiant į jų arba duomenų buvimą vietą;
- (50) 2017 m. spalio 6 d. už e. valdžios politiką ir koordinavimą atsakingi valstybių narių ir valstybių, kurios yra Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, ministrai „Talino deklaracijoje dėl e. valdžios“ padarė išvadą, kad skaitmeninė pažanga iš esmės keičia jų visuomenę ir ekonomiką, verčia abejoti daugelyje įvairių sričių anksčiau parengtą politikos priemonių veiksmingumu, taip pat meta iššūkį viešojo administravimo vaidmeniui ir funkcijoms apskritai, ir jog tai yra jų pareiga numatyti ir valdyti šiuos iššūkius, kad būtų patenkinti piliečių ir įmonių poreikiai ir lūkesčiai;

- (51) Europos viešojo administravimo institucijų modernizavimas yra vienas iš pagrindinių sėkmingo bendrosios skaitmeninės rinkos įgyvendinimo prioritetų. Atlikus bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos laikotarpio vidurio vertinimą paaiškėjo poreikis stiprinti viešojo administravimo institucijų transformaciją ir užtikrinti, kad piliečiai galėtų lengvai, patikimai ir sklandžiai naudotis viešosiomis paslaugomis;
- (52) remiantis Komisijos 2017 m. paskelbtos metinės augimo apžvalgos duomenimis, Europos viešojo administravimo institucijų veiklos kokybė tiesiogiai veikia ekonomines sąlygas, todėl turi lemiamos reikšmės skatinant produktyvumą, konkurencingumą, ekonominį bendradarbiavimą, tvarų ekonomikos augimą, užimtumą ir aukštos kokybės darbo vietas. Norint paremti ekonomikos augimą ir užtikrinti aukštos kokybės paslaugas piliečiams ir įmonėms, visų pirma būtinos veiksmingos ir skaidrios viešojo administravimo institucijos ir efektyvios teismų sistemos;
- (53) Europos viešųjų paslaugų sąveikumas aktualus visais administracijos lygmenimis: Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos. Sąveikumas padeda ne tik šalinti vidaus rinkos veikimo kliūtis, bet ir sudaro palankias sąlygas tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, Europos standartų propagavimui bei padeda sėkmingai įgyvendinti politikos priemonės ir suteikia dideles galimybes išvengti tarpvalstybinių elektroninių kliūčių, o Sąjungos lygmeniu toliau skatina kurti naujas ir konsoliduoti besivystančias bendras viešąsias paslaugas. Siekiant panaikinti Europos viešųjų paslaugų susiskaidymą, remti pagrindines laisves ir veiklos lygmens tarpusavio pripažinimą Sąjungoje, veiksmingiausiai ir į galutinių naudotojų poreikius labiausiai orientuotu būdu turėtų būti skatinamas holistinis tarpsektorinis ir tarpvalstybinis požiūris į sąveikumą. Toks požiūris reiškia, kad sąveikumą reikia suvokti plačiąja prasme – apimant techninę ir teisinę plotmes ir atsižvelgiant į atitinkamos srities politikos elementus. Todėl veiklos trukmė viršytų įprastą sprendimų gyvavimo ciklą ir apimtų visus intervencinių priemonių elementus, kuriais būtų remiamos reikiamos bazinės sąlygos, užtikrinančios ilgalaikį sąveikumą apskritai. Programa taip pat turėtų palengvinti skirtingų nacionalinių iniciatyvų kryžminę sąveiką, kad skaitmeninė visuomenė tobulėtų;
- (54) Programa turėtų būti skatinami atvirųjų šaltinių sprendimai tam, kad būtų galimas pakartotinis naudojimas, didinamas pasitikėjimas ir užtikrinamas skaidrumas. Toks požiūris turės teigiamą poveikį finansuojamų projektų tvarumui;
- (55) numatoma, kad konkretiems veiksams, numatytiems sąveikumo sistemai ir parengtų sprendimų sąveikumui įgyvendinti, bus skirtas 194 mln. EUR. biudžetas;
- (56) Europos Parlamento rezoliucijoje dėl Europos pramonės skaitmeninimo pabrėžiama, kaip svarbu skirti pakankamą viešąjį ir privatųjį finansavimą Europos pramonei skaitmeninti;
- (57) 2016 m. balandžio 19 d. Komisija priėmė Europos pramonės skaitmeninimo iniciatyvą, kuri skirta užtikrinti, kad kiekviena pramonės šaka Europoje, kad ir kokio sektoriaus, kad ir kur esanti, kad ir kokio dydžio, gautų didžiausią skaitmeninių inovacijų naudą. Tai ypač svarbu MVI, veikiančioms kultūros ir kūrybos sektoriuose;
- (58) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas palankiai įvertino Komisijos komunikatą dėl Europos pramonės skaitmeninimo ir mano, kad jis kartu su kitais lydimaisiais dokumentais yra „pirmas žingsnis plataus masto Europos darbo programoje, kurią reikės įgyvendinti glaudžiai tarpusavyje bendradarbiaujant visiems suinteresuotiesiems viešojo ir privačiojo sektoriaus subjektams“;
- (59) norint pasiekti užsibrėžtus tikslus, gali prireikti pasitelkti papildomų technologijų galimybes jungimo į tinklus ir kompiuterijos srityje, kaip teigiama Komisijos komunikate dėl Europos pramonės skaitmeninimo, kuriame pripažįstama, kad „pasaulinio lygio tinklų ir debesijos infrastruktūros“ prieinamumas yra esminis pramonės skaitmeninimo elementas;
- (60) nustatant bendrą valstybių narių teisės sistemose tiesiogiai taikytinų taisyklių rinkinį, Reglamentu (ES) 2016/679 užtikrinamas laisvas asmens duomenų judėjimas tarp valstybių narių ir sustiprinamas asmenų pasitikėjimas ir saugumas, o tai yra du būtini tikros bendrosios skaitmeninės rinkos elementai. Todėl visais atvejais, kai pagal Programą atliekami veiksmai, kurie apima asmens duomenų tvarkymą, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto ir paskirstytojo registro technologijų (pavyzdžiui, blokų grandinės) srityje, jais turėtų būti prisidėta prie sklandaus to Reglamento įgyvendinimo. Tais veiksmais visų pirma turėtų būti remiamas skaitmeninių technologijų, kurios atitinka pritaikytosios duomenų apsaugos ir standartizuotosios duomenų apsaugos pareigas, plėtojimas;

- (61) Programa turėtų būti įgyvendinama tokiu būdu, kad būtų visapusiškai laikomasi Sąjungos ir tarptautinės intelektinės nuosavybės apsaugos ir vykdymo užtikrinimo sistemos. Veiksminga intelektinės nuosavybės apsauga atlieka itin svarbų vaidmenį inovacijų srityje ir todėl yra reikalinga, kad būtų galima veiksmingai įgyvendinti Programą;
- (62) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, gali dalyvauti Sąjungos programose bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą⁽²⁰⁾, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remiantis kitomis teisinėmis priemonėmis. Tose priemonėse turėtų būti galima numatyti dalinę asociaciją, t. y. asociaciją siekiant keletu konkrečių tikslų, kurių siekiama pagal Programą. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;
- (63) įstaigos, kurioms patikėta įgyvendinti Programą, turėtų laikytis Sąjungos institucijoms taikomų nuostatų ir nacionalinės teisės aktų dėl informacijos, visų pirma neskelbtinos neįslaptintos ir ES įslaptintos informacijos, tvarkymo. Konkretaus tikslo „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“ atveju dėl saugumo priežasčių gali prireikti neleisti teisės subjektams, kurie yra kontroliuojami iš trečiųjų valstybių, dalyvauti kvietimuose teikti pasiūlymus ir kvietimuose dalyvauti konkurse pagal Programą. Išimtiniais atvejais tokių draudimų gali reikėti ir konkrečių tikslų „Našioji kompiuterija“ ir „Dirbtinis intelektas“ atveju. Saugumo priežastys, dėl kurių taikomi tokie draudimai, turėtų būti proporcingos ir tinkamai pagrįstos, nurodant riziką, kuri kiltų dėl tokių subjektų dalyvavimo;
- (64) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą ir laikantis Sąjungos išpareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją⁽²¹⁾ ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų, Programa siekiama prisidėti prie klimato politikos veiksmų integravimo ir padėti pasiekti bendrą tikslą – 30 % Sąjungos biudžeto išlaidų skirti klimato srities tikslams siekti, ir pasiekti plataus užmojo tikslą: 2024 m. – 7,5 % biudžeto išlaidų, o 2026 m. ir 2027 m. – 10 % biudžeto išlaidų skirti biologinės įvairovės tikslams, kartu atsižvelgiant į esamą klimato ir biologinės įvairovės tikslų dubliavimąsi. Atitinkami veiksmai turėtų būti nustatyti Programos rengimo ir įgyvendinimo metu, o atliekant atitinkamus vertinimus ir vykdant peržiūros procesus tie veiksmai turėtų būti pakartotinai įvertinti;
- (65) kadangi Programa yra nauja, tikslinga priede pateikti techninį Programos veiksmų aprėpties apibūdinimą. Komisija, rengdama darbo programas, turėtų atsižvelgti į tokiam priede pateiktą tą techninį apibūdinimą, o darbo programos turėtų derėti su konkrečiais tikslais, nustatytais šiame reglamente;
- (66) darbo programos iš esmės turėtų būti priimamos kaip daugiamečių darbo programos, paprastai kas dvejus metus, arba, jeigu tai pateisinama pagal Programos įgyvendinimo poreikius, kaip metinės darbo programos. Sąjungos finansavimo formos ir Programos įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami atsižvelgiant į tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę našta ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Tas pasirinkimas turėtų apimti galimybę naudoti fiksuotąsias sumas, fiksuotųjų normų finansavimą ir fiksuotuosius vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;
- (67) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas šio reglamento I priedas, siekiant atsižvelgti į technologinius ir rinkos pokyčius, kiek tai susiję su jame išdėstytais veiksmais, užtikrinant nuoseklumą šio reglamento tikslų atžvilgiu; kuriais iš dalies keičiamas jo II priedas, kiek tai susiję su išmatuojamais rodikliais, jei tai laikoma reikalinga, taip pat kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais

⁽²⁰⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁽²¹⁾ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (68) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai atrinkti subjektus, sudarančius pradinis ir papildomas Europos skaitmeninių inovacijų centrus ir priimti darbo programas dėl 2, 4 ir 5 konkrečių tikslų ir dėl galimų kitų veiksmų, kuriems taikomas tiesioginis valdymas, skirtų 1 ir 3 konkrečioms tikslams pasiekti, kad pagal Sąjungos ir valstybių narių prioritetus būtų pasiekti Programos tikslai, ir kartu būtų užtikrintas Sąjungos ir valstybių narių bendrų veiksmų nuoseklumas, skaidrumas ir tęstinumas. Tais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽²²⁾. Veiksmų, kuriems taikomas netiesioginis valdymas, atveju darbo programos turėtų būti priimanamos laikantis įstaigų, kurioms patikėta įgyvendinti Programą, valdybų taisyklių;
- (69) šiuo reglamentu gerbiamos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) pripažintos teisės ir principai, visų pirma dėl asmens duomenų apsaugos, saviraiškos ir informacijos laisvės, laisvės užsiimti verslu, draudimo diskriminuoti, sveikatos priežiūros, vartotojų apsaugos ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą. Šį reglamentą valstybės narės turėtų taikyti laikydamosi tų teisių ir principų;
- (70) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal SESV 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Tos taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma Sąjungos biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, apdovanojimus, viešuosius pirkimus ir netiesioginį valdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat apima bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;
- (71) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. remti ir paspartinti Europos ekonomikos, pramonės ir visuomenės skaitmeninę transformaciją, siekiant užtikrinti, kad ji duotų naudos Sąjungos piliečiams, viešojo administravimo institucijoms ir įmonėms visoje Sąjungoje, taip pat didinti Europos konkurencingumą pasaulio skaitmeninėje ekonomikoje, kartu padedant įveikti skaitmeninį atotrūkį visoje Sąjungoje ir stiprinant Sąjungos strateginį savarankiškumą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (72) siekiant užtikrinti paramos teikimo atitinkamoje politikos srityje tęstinumą ir sudaryti sąlygas pradėti įgyvendinimą nuo 2021–2027 m. DFP vykdymo pradžios, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka ir būti taikomas atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (73) todėl Sprendimas (ES) 2015/2240⁽²³⁾ turėtų būti panaikintas,

⁽²²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽²³⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/2240, kuriuo nustatoma Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų ir bendrų struktūrų programa (programa ISA2), kaip viešojo sektoriaus modernizavimo priemonė (OL L 318, 2015 12 4, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu 2021–2027 m. DFP laikotarpiui nustatoma Skaitmeninės Europos programa (toliau – Programa).

Šiame reglamente nustatomi Programos tikslai, jos biudžetas 2021–2027 m. laikotarpiui, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiamas veiksmas, įskaitant atliekamą naudojantis derinimo priemone arba platforma, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punkte, kuriuo negrąžintinos paramos formos arba Sąjungos biudžeto finansinės priemonės, derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- 2) teisės subjektas – fizinis asmuo arba juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal Sąjungos, nacionalinę ar tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikti savo vardu, naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba subjektas, neturintis juridinio asmens statuso, kaip nurodyta Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punkte;
- 3) asocijuotoji valstybė – trečioji valstybė, kuri yra susitarimo su Sąjunga, leidžiančio jai dalyvauti Programoje pagal 10 straipsnį, šalis;
- 4) tarptautinė Europos intereso organizacija – tarptautinė organizacija, kurios narių dauguma yra valstybės narės arba kurios būstinė yra valstybėje narėje;
- 5) Europos skaitmeninių inovacijų centras – teisės subjektas, pagal 16 straipsnį atrinktas vykdyti Programos užduotis, visų pirma tiesiogiai teikti technines žinias ir eksperimentavimo priemones, kaip antai įranga ir programinės priemonės, kad galėtų vykti skaitmeninė pramonės transformacija, arba užtikrinti prieigą prie jų, taip pat palengvinti galimybes gauti finansavimą ir būti atviram visų formų ir dydžių įmonėms, visų, pirma MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmonėms bei veiklą plečiančioms įmonėms ir viešojo administravimo institucijoms visoje Sąjungoje;
- 6) aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai – įgūdžiai ir profesiniai gebėjimai, reikalaujantys žinių ir patirties, būtinų norint suprasti, kurti, plėtoti, valdyti, išbandyti, diegti, naudoti ir techniškai prižiūrėti Programa remiamus 7 straipsnyje nurodytus tikslus technologijas, produktus ir paslaugas;
- 7) Europos partnerystė – Europos partnerystė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2021/695 2 straipsnio 3 punkte;

- 8) mažoji ar vidutinė įmonė arba MVĮ – labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB ⁽²⁴⁾ priedo 2 straipsnyje;
- 9) kibernetinis saugumas – veikla, būtina tinklų ir informacinėms sistemoms, tokių sistemų naudotojams ir kitiems asmenims susijusiems su kibernetinėmis grėsmėmis, apsaugoti;
- 10) skaitmeninių paslaugų infrastruktūra – infrastruktūra, suteikianti galimybę elektroniniu būdu, paprastai internetu, teikti tinklais susietas paslaugas;
- 11) pažangumo ženklas – kokybės žymuo, rodantis, kad paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal Programą pateiktas pasiūlymas atitiko visas darbo programoje nustatytas ribines vertinimo vertes, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui teikti pasiūlymus darbo programoje numatyto biudžeto, ir kad toks pasiūlymas galėtų gauti paramą iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių;
- 12) eksalygmuo – gebėjimas kompiuterinių sistemų kontekste atlikti 10^{18} (dešimt aštuonioliktuoju laipsniu) operacijų per sekundę.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis programos tikslas – remti ir paspartinti Europos ekonomikos, pramonės ir visuomenės skaitmeninę transformaciją, siekiant užtikrinti, kad ji duotų naudos piliečiams, viešojo administravimo institucijoms ir įmonėms visoje Sąjungoje, taip pat didinti Europos konkurencingumą pasaulio skaitmeninėje ekonomikoje, kartu padedant įveikti skaitmeninį atotrūkį visoje Sąjungoje ir stiprinant Sąjungos strateginį savarankiškumą, pasitelkiant holistinę, įvairius sektorius apimančią bei tarpvalstybinę paramą ir didesnę Sąjungos įnašą.

Programa įgyvendinama ją atitinkamai glaudžiai koordinuojant su kitomis Sąjungos programomis ir ja siekiama:

- a) stiprinti ir skatinti Europos pajėgumus bazinėse skaitmeninių technologijų srityse, vykdant didelio masto diegimą,
- b) privačiajame sektoriuje ir viešojo intereso srityse užtikrinti, kad Europos bazinės skaitmeninės technologijos paplistų ir būtų įsisavintos, skatinant tų pajėgumų skaitmeninę transformaciją ir prieigą prie skaitmeninių technologijų.

2. Programa turi penkis tarpusavyje susijusius konkrečius tikslus:

- a) 1 konkretus tikslas: „Našioji kompiuterija“;
- b) 2 konkretus tikslas: „Dirbtinis intelektas“;
- c) 3 konkretus tikslas: „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“;
- d) 4 konkretus tikslas: „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“;
- e) 5 konkretus tikslas: „Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“.

4 straipsnis

1 konkretus tikslas: „Našioji kompiuterija“

1. Sąjungos finansiniu įnašu pagal 1 konkretų tikslą „Našioji kompiuterija“ siekiama šių veiklos tikslų:

- a) diegti, Sąjungos lygmeniu koordinuoti ir eksploatuoti integruotą ir paklausą orientuotą ir taikymu grindžiamą pasaulinio lygio eksalygmens superkompiuterijos ir duomenų infrastruktūrą, kuri turi būti lengvai prieinama viešiesiems ir privatiesiems naudotojams, visų pirma MVĮ, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje jie yra, ir taip pat lengvai prieinama mokslinių tyrimų reikmėms, laikantis Tarybos reglamento (ES) 2018/1488;

⁽²⁴⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- b) diegti iš mokslinių tyrimų ir inovacijų gaunamas parengtas naudoti veikiančias technologijas siekiant sukurti integruotą Sąjungos našiosios kompiuterijos ekosistemą, kuri apimtų įvairius mokslinės ir pramoninės vertės grandinės segmentų aspektus, įskaitant aparatinę įrangą, programinę įrangą, taikomąsias programas, paslaugas, tarpusavio jungtis ir skaitmeninius įgūdžius, užtikrinant aukštą saugumo ir duomenų apsaugos lygį;
 - c) diegti ir eksploatuoti eksalygmenį pranokstančią infrastruktūrą, įskaitant integravimą su kvantinės kompiuterijos technologijomis ir kompiuterijos mokslo mokslinių tyrimų infrastruktūrą bei skatinti Sąjungoje kurti tokiam diegimui būtiną aparatinę ir programinę įrangą.
2. Veiksmus pagal 1 konkretų tikslą visų pirma įgyvendina Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė, įsteigta Reglamentu (ES) 2018/1488.

5 straipsnis

2 konkretus tikslas: „Dirbtinis intelektas“

1. Sąjungos finansiniu įnašu pagal 2 konkretų tikslą „Dirbtinis intelektas“ siekiama šių veiklos tikslų:
 - a) kurti ir didinti pagrindinius dirbtinio intelekto pajėgumus ir žinias Sąjungoje, įskaitant kurti ir stiprinti kokybiškus duomenų išteklius ir atitinkamus keitimosi mechanizmus bei algoritmų bibliotekas, kartu užtikrinant į žmogų orientuotą ir įtraukų požiūrį, kuriuo gerbiamos Sąjungos vertybės;
 - b) prieigą prie a punkte nurodytų pajėgumų suteikti įmonėms, visų pirma MVĮ ir startuoliams, taip pat pilietinei visuomenei, ne pelno organizacijoms, mokslinių tyrimų institucijoms, universitetams, ir viešojo administravimo institucijoms, siekiant jų naudoti Europos visuomenei ir ekonomikai didinimo;
 - c) sustiprinti ir sujungti į tinklą valstybėse narėse esančias dirbtinio intelekto bandymų ir eksperimentavimo priemones;
 - d) plėtoti ir stiprinti komercines prietaikas ir gamybos sistemas siekiant palengvinti technologijų integravimą į vertės grandines ir kurti novatoriškus verslo modelius bei trumpinti perėjimo nuo inovacijų prie komercinio panaudojimo trukmę; taip pat skatinti įsisavinti dirbtiniu intelektu pagrįstus sprendimus viešojo intereso srityse ir visuomenėje.

Dirbtiniu intelektu grindžiami sprendimai ir pateikti duomenys turi atitikti privatumo ir pritaikytosios apsaugos principą ir turi visiškai atitikti duomenų apsaugos teisės aktus.

2. Komisija, laikydamasi Sąjungos ir tarptautinės teisės, įskaitant Chartiją, ir atsižvelgdama į, *inter alia*, Aukšto lygio ekspertų grupės dirbtinio intelekto klausimais rekomendacijas, darbo programose dėl 2 konkretaus tikslo nustato etikos reikalavimus. Į kvietimus teikti pasiūlymus, kvietimus dalyvauti konkurse ir susitarimus dėl dotacijų įtraukiami atitinkami tose darbo programose nustatyti reikalavimai.

Kai tikslinga, Komisija atlieka patikrinimus siekdama užtikrinti atitiktį tiems etikos reikalavimams. Veiksmų, kurie neatitinka etikos reikalavimų, finansavimas gali būti bet kuriuo metu sustabdytas, nutrauktas arba sumažintas pagal Finansinį reglamentą.

3. Veiksmai pagal 2 konkretų tikslą pirmiausia įgyvendinami taikant tiesioginį valdymą.

Šiame straipsnyje nurodyti etiniai ir teisiniai reikalavimai taikomi visiems 2 konkretaus tikslo veiksmams, neatsižvelgiant į įgyvendinimo metodą.

6 straipsnis

3 konkretus tikslas: „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“

1. Sąjungos finansiniu įnašu pagal 3 konkretų tikslą „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“ siekiama šių veiklos tikslų:
 - a) kartu su valstybėmis narėmis remti pažangios kibernetinio saugumo įrangos, priemonių ir duomenų infrastruktūrų kūrimą ir viešuosius pirkimus, kad Europos lygmeniu būtų užtikrintas bendro lygio aukštas kibernetinis saugumas, visapusiškai laikantis duomenų apsaugos teisės aktų ir pagrindinių teisių, kartu užtikrinant Sąjungos strateginį savarankiškumą;

- b) remti su kibernetiniu saugumu susijusių Europos žinių, pajėgumų ir įgūdžių kūrimą ir kuo geresnį panaudojimą, taip pat dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir jų integravimą;
 - c) užtikrinti, kad visose Europos ekonomikos srityse būtų plačiai diegiami veiksmingi pažangiausi kibernetinio saugumo sprendimai, ypatingą dėmesį skiriant viešosios valdžios institucijoms ir MVĮ;
 - d) stiprinti valstybių narių ir privačiojo sektoriaus pajėgumus siekiant jiems padėti laikytis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/1148 ⁽²⁵⁾, be kita ko, pasitelkiant priemones, kuriomis remiamas kibernetinio saugumo geriausios patirties pavyzdžių įsisavinimas;
 - e) didinti atsparumą kibernetiniams išpuoliams, prisidėti gerinant kibernetinio saugumo procesų rizikos suvokimą ir žinias apie šiuos procesus, remti viešąsias ir privačiąsias organizacijas joms siekiant užtikrinti bazinį kibernetinio saugumo lygį, pavyzdžiui, diegiant išsistintą duomenų šifravimą ir programinės įrangos naujinimus;
 - f) stiprinti civilinės ir gynybos sričių tarpusavio bendradarbiavimą, susijusį su dvejojo naudojimo projektais, paslaugomis, gebėjimais ir taikomosiomis programomis kibernetinio saugumo srityje pagal Reglamentą, kuriuo įsteigiamas Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras ir Nacionalinių koordinavimo centrų tinklas (toliau – Kibernetinio saugumo kompetencijos centro reglamentas).
2. Remiantis Kibernetinio saugumo kompetencijos centro reglamentu, veiksmai pagal 3 konkretų tikslą įgyvendinami pirmiausia pasitelkiant Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centrą ir Nacionalinių koordinavimo centrų tinklą.

7 straipsnis

4 konkretus tikslas: „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“

1. Sąjungos finansiniu įnašu pagal 4 konkretų tikslą „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“ remiamas aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių ugdymas srityse, kurioms taikoma Programa, siekiant prisidėti prie Europos talentų rezervo didinimo, skaitmeninio atotrūkio įveikimo ir profesionalumo didinimo, visų pirma kiek tai susiję su našiąja kompiuterija ir debesijos kompiuterija, didžiųjų duomenų analize, kibernetiniu saugumu, paskirstytojo registro technologijomis (pvz., blokų grandinės), kvantinėmis technologijomis, robotika ir dirbtiniu intelektu, kartu atsižvelgiant į lyčių pusiausvyrą. Siekiant spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemą ir skatinti specializaciją skaitmeninių technologijų ir taikomųjų programų srityje, tokiu finansiniu įnašu siekiama šių veiklos tikslų:
- a) remti aukštos kokybės ilgalaikių mokymų ir kursų, įskaitant mišrųjų mokymąsi, rengimą ir teikimą studentams ir darbo jėgai;
 - b) remti aukštos kokybės trumpalaikių mokymų ir kursų rengimą ir teikimą darbo jėgai, visų pirma MVĮ ir viešajame sektoriuje;
 - c) remti aukštos kokybės studentų ir darbo jėgos, visų pirma MVĮ ir viešajame sektoriuje, mokymąsi darbo vietoje ir mokomąsias praktikas, įskaitant stažuotes.
2. Veiksmai pagal 4 konkretų tikslą pirmiausia įgyvendinami taikant tiesioginį valdymą.

8 straipsnis

5 konkretus tikslas: „Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“

1. Sąjungos finansiniu įnašu pagal 5 konkretų tikslą „Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“ siekiama šių veiklos tikslų, kartu įveikiant skaitmeninį atotrūkį:
- a) remti viešąjį sektorių ir viešojo intereso sritis, tokias kaip sveikatos ir priežiūros, švietimo, teismų, muitinės, transporto, judumo, energetikos, aplinkos, kultūros ir kūrybos sektoriai, įskaitant atitinkamas Sąjungoje įsteigtas įmones, kad jie galėtų veiksmingai diegti pažangiausias skaitmenines technologijas, tokias kaip našioji kompiuterija, dirbtinis intelektas ir kibernetinio saugumo technologijos, ir turėtų prieigą prie jų;

⁽²⁵⁾ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (OL L 194, 2016 7 19, p. 1).

- b) papildant nacionalinio ir regioninio lygmens veiksmus diegti, eksploatuoti ir techniškai prižiūrėti transeuropinę sąveikią pažangiausių skaitmeninių paslaugų infrastruktūrą visoje Sąjungoje, įskaitant susijusias paslaugas;
- c) remti transeuropinės skaitmeninių paslaugų infrastruktūros ir sutartų Europos skaitmeninių standartų integravimą ir naudojimą viešajame sektoriuje ir viešojo intereso srityse siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ekonomiškai efektyviam įgyvendinimui ir sąveikumui;
- d) sudaryti palankesnes sąlygas viešojo administravimo institucijoms, įmonėms ir piliečiams kurti, naujinti ir naudoti sprendimus ir sistemas, įskaitant atvirąją programinę įrangą grįstus sprendimus, ir pakartotinį sąveikumo sprendimų ir sistemų panaudojimą;
- e) viešajam sektoriui ir Sąjungos pramonei, visų pirma MVĮ, suteikti lengvą prieigą prie skaitmeninių technologijų bandymų ir bandomojo naudojimo ir didinti jų naudojimo mastą, įskaitant jų tarpvalstybinį naudojimą;
- f) remti pažangių skaitmeninių ir susijusių technologijų, visų pirma įskaitant našiąją kompiuteriją, dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą, kitas pažangias ir ateities technologijas, tokias kaip paskirstytųjų registrų technologijos (pvz., blokų grandinės), įsisavinimą viešajame sektoriuje ir Sąjungos pramonėje, ypač MVĮ ir startuoliuose;
- g) remti sąveikių skaitmeninių sprendimų, įskaitant skaitmeninės valdžios sprendimus, kūrimą, bandymus, įgyvendinimą, diegimą ir techninę priežiūrą Sąjungos lygmens viešosiose paslaugose, kurios yra teikiamos naudojant duomenimis grindžiamų pakartotinai naudojamų sprendimų platformą, kuria siekiama skatinti inovacijas ir kurti bendras sistemas, kad būtų galima išnaudoti visą viešojo administravimo institucijų teikiamų paslaugų piliečiams ir įmonėms potencialą;
- h) užtikrinti nuolatinį Sąjungos lygmens pajėgumą būti skaitmeninės plėtros priešakyje, be to, stebėti ir analizuoti sparčiai kintančias skaitmenines tendencijas ir prie jų prisitaikyti, taip pat dalintis geriausios praktikos pavyzdžiais ir juos integruoti;
- i) remti bendradarbiavimą Europos patikimų dalijimosi duomenimis ir skaitmeninių infrastruktūrų, naudojančių, *inter alia*, paskirstytojo registro technologijomis (pvz., blokų grandine) grindžiamas paslaugas ir taikomąsias programas, ekosistemai sukurti, įskaitant paramą sąveikumui ir standartizavimui bei tarpvalstybinių Sąjungos taikomųjų programų diegimo skatinimą, grindžiamą pritaikytąja apsauga ir privatumu, kartu laikantis vartotojų ir duomenų apsaugos teisės aktų;
- j) kurti ir stiprinti Europos skaitmeninių inovacijų centrus ir jų tinklą.

2. Veiksmai pagal 5 konkretų tikslą pirmiausia įgyvendinami taikant tiesioginį valdymą.

9 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Programos veiklos įgyvendinimo finansinis paketas yra 7 588 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - a) 2 226 914 000 EUR skiriama 1 konkrečiam tikslui: „Našioji kompiuterija“;
 - b) 2 061 956 000 EUR skiriama 2 konkrečiam tikslui: „Dirbtinis intelektas“;
 - c) 1 649 566 000 EUR skiriama 3 konkrečiam tikslui: „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“;
 - d) 577 347 000 EUR skiriama 4 konkrečiam tikslui: „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“;
 - e) 1 072 217 000 EUR skiriama 5 konkrečiam tikslui: „Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“.
3. 1 dalyje nurodyta suma taip pat gali būti naudojama teikiant Programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę paramą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucinių informacinių technologijų sistemų panaudojimą.
4. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

5. Taikant pasidalijamąjį valdymą valstybėms narėms skirti išteklių atitinkamos valstybės narės prašymu gali būti perkelti Programai laikantis atitinkamose Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams nuostatuose nustatytų sąlygų, be kita ko, siekiant papildyti veiksmui skirtas dotacijas, kai įmanoma – iki 100 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, nedarant poveikio bendro finansavimo principui, nustatytam Finansinio reglamento 190 straipsnyje ir valstybės pagalbos taisyklėms. Komisija tvarko tuos išteklius tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą arba netiesiogiai pagal tos pastraipos c punktą. Tie išteklių naudojami atitinkamos valstybės narės naudai.

6. Jeigu Komisija pagal tiesioginį ar netiesioginį valdymą nėra prisiėmusi teisinio išpareigojimo dėl išteklių, perkeltų pagal šio straipsnio 5 dalį, atitinkami išteklių, dėl kurių neprisiimtas išpareigojimas, gali būti perkelti atgal į vieną ar daugiau atitinkamų pradinių programų atitinkamos valstybės narės prašymu, laikantis atitinkamų Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams nuostatuose nustatytų sąlygų.

7. Vadovaujantis Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktu, pagal šį reglamentą remiami veiksmai ir pagrindinės išlaidos finansavimo sprendime nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais ir ribotą laikotarpį gali būti laikomi tinkamais finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d., net jei veikla buvo vykdoma ir išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką.

10 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Programoje asociacijos ar dalinės asociacijos pagrindu gali dalyvauti šios trečiosios valstybės, vadovaujantis 3 straipsnyje išdėstytais tikslais:

- a) Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytais sąlygomis;
- b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytas atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;
- c) Europos kaimynystės politikos šalys pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytas atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;
- d) kitos trečiosios valstybės pagal konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytas sąlygas, jeigu tuo susitarimu:
 - i) užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyrą;
 - ii) nustatytos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant atskiroms programoms skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą, ir tų programų administracinės išlaidos;
 - iii) trečiajai valstybei nesuteikiami sprendimų priėmimo įgaliojimai Sąjungos programos atžvilgiu;
 - iv) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

Pirmos pastraipos d punkto ii papunktyje nurodyti įnašai yra asignuotosios pajamos pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį.

2. Trečiųjų valstybių asociacija ar daline asociacija programoje nedaromas poveikis 12 straipsnio 5 daliai.

*11 straipsnis***Tarptautinis bendradarbiavimas**

1. Sąjunga gali bendradarbiauti su 10 straipsnyje nurodytomis trečiosiomis valstybėmis, su kitomis trečiosiomis valstybėmis ir su tose valstybėse įsteigtomis tarptautinėmis organizacijomis arba įstaigomis, visų pirma pagal Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių ir Rytų partnerystės programas, taip pat su kaimyninėmis valstybėmis, visų pirma Vakarų Balkanų ir Juodosios jūros regionų valstybėmis. Nedarant poveikio 18 straipsniui, susijusios patirtos išlaidos pagal Programą nedengiamos.
2. Bendradarbiavimui su šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis trečiosiomis valstybėmis ir organizacijomis pagal 1, 2 ir 3 konkrečius tikslus taikomas 12 straipsnis.

*12 straipsnis***Saugumas**

1. Pagal Programą vykdomi veiksmai turi atitikti taikytinas saugumo taisykles, įskaitant Sąjungos ir nacionalinę teisę, ir visų pirma taisykles dėl išlaptintos informacijos apsaugos nuo neteisėto atskleidimo. Jei veiksmai vykdomi už Sąjungos ribų naudojant arba sukuriant išlaptintą informaciją, be pirmiau nurodytų reikalavimų tokie veiksmai taip pat turi atitikti Sąjungos ir trečiosios valstybės, kurioje vykdoma veikla, saugumo susitarimą.
2. Kai tinkama, į pareiškėjų teikiamus pasiūlymus ir kvietimus dalyvauti konkurse įtraukiamas saugumo įšivertinimas, kuriame nurodomos visos saugumo problemos ir išsamiai aprašoma, kaip jos turi būti išspręstos, kad būtų laikomasi Sąjungos ir nacionalinės teisės.
3. Kai tinkama, Komisija arba įstaiga, kuriai patikėta įgyvendinti Programą, atlieka pareiškėjų pateiktų finansavimo pasiūlymų, keliančių saugumo problemų, saugumo peržiūrą.
4. Kai tinkama, pagal Programą atliekami veiksmai turi atitikti Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ⁽²⁶⁾ ir to sprendimo įgyvendinimo taisykles.
5. Darbo programoje taip pat gali būti nurodyta, kad asocijuotosiose valstybėse įsisteigę teisės subjektai ir Sąjungoje įsisteigę, tačiau iš trečiųjų valstybių kontroliuojami teisės subjektai negali dalyvauti visuose arba kai kuriuose veiksmuose pagal 3 konkretų tikslą dėl tinkamai pagrįstų saugumo priežasčių. Tokiais atvejais kvietimai teikti pasiūlymus ir kvietimai dalyvauti konkurse ribojami ir galioja tik valstybėse narėse įsisteigusiais arba laikomiems jose įsisteigusiais teisės subjektams, kuriuos kontroliuoja valstybės narės arba valstybių narių piliečiai.
6. Jeigu pateisinama tinkamai pagrįstomis saugumo priežastimis, darbo programoje taip pat gali būti nurodyta, kad asocijuotosiose valstybėse įsisteigę teisės subjektai ir Sąjungoje įsisteigę, tačiau iš trečiųjų valstybių kontroliuojami teisės subjektai, gali atitikti dalyvavimo visuose arba kai kuriuose veiksmuose pagal 1 ir 2 konkrečius tikslus reikalavimus tik tuo atveju, jei jie tenkina reikalavimus, kuriuos turi įvykdyti tie teisės subjektai, kad užtikrintų Sąjungos ir valstybių narių esminių saugumo interesų ir išlaptintų dokumentų informacijos apsaugą. Tie reikalavimai nustatomi darbo programoje.
7. Kai tinkama, Komisija arba įstaiga, kuriai patikėtas Programos įgyvendinimas, atlieka saugumo patikrinimus. Veiksmų, kurie neatitinka šiame straipsnyje nurodytų saugumo reikalavimų, finansavimas gali būti bet kuriuo metu sustabdytas, nutrauktas arba sumažintas pagal Finansinį reglamentą.

*13 straipsnis***Sinergija su kitomis Sąjungos programomis**

1. Programa sukuriama taip, kad būtų galima įgyvendinti sinergiją su kitomis Sąjungos programomis, kaip aprašyta III priede, visų pirma numatant papildomo finansavimo pagal Sąjungos programas priemones, jei tai galima pagal valdymo tvarką. Finansavimas kitomis programomis gali būti vykdomas paeiliui, pakaitomis arba derinant lėšas, įskaitant bendram veiksnių finansavimui skirtas lėšas. Komisija užtikrina, kad nebūtų kliudoma siekti konkrečių tikslų, kai naudojamosi programos papildomumu su kitomis Sąjungos programomis.

⁽²⁶⁾ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES išlaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

2. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina Programos bendrą nuoseklumą ir papildomumą su susijusiomis politikos sritimis ir Sąjungos programomis. Tuo tikslu Komisija padeda nustatyti susijusių institucijų tarpusavio ir tokių institucijų bei Komisijos tinkamus koordinavimo mechanizmus ir nustato tinkamas stebėsenos priemonės, kad būtų galima sistemingai užtikrinti Programos ir visų kitų atitinkamų Sąjungos finansavimo priemonių sinergiją. 1 dalyje nustatytais priemonėmis padedama vengti dubliavimosi ir stengiamasi, kad teigiamas išlaidų poveikis būtų kuo didesnis.

14 straipsnis

Igyvendinimas ir Sąjungos finansavimo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, laikantis Finansinio reglamento, arba taikant netiesioginį valdymą pavedant tam tikras vykdymo užduotis įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte, vadovaujantis šio reglamento 4–8 straipsniais. Įstaigos, kurioms patikėta įgyvendinti Programą, gali nukrypti nuo šiame reglamente išdėstytų dalyvavimo ir platinimo taisyklių tik jei toks nukrypimas yra numatytas pagrindiniame teisės akte, kuriuo tos įstaigos įsteigiamos arba joms pavedamos biudžeto vykdymo užduotys, arba įstaigų, nurodytų Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkto ii, iii arba v papunktyje atveju, jei toks nukrypimas yra numatytas susitarime dėl įnašo ir to reikia dėl tokių įstaigų specifinių veikimo poreikių arba dėl veiksmo pobūdžio.

2. Pagal Programą gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, visų pirma įskaitant viešuosius pirkimus kaip pagrindinę formą, arba dotacijas ir apdovanojimus.

Kai veiksmo tikslui pasiekti reikalingi novatoriškų prekių ir paslaugų viešieji pirkimai, dotacijos skiriamos tik tiems naudos gavėjams, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2014/24/ES ⁽²⁷⁾ ir 2014/25/ES ⁽²⁸⁾.

Kai veiksmo tikslams pasiekti būtinas novatoriškų prekių ar paslaugų, kurios dar nėra prieinamos dideliu mastu komercinėmis sąlygomis, tiekimas ar teikimas, perkančioji organizacija arba perkantysis subjektas gali leisti skirti kelias sutartis tos pačios viešųjų pirkimų procedūros metu.

Perkančioji organizacija arba perkantysis subjektas dėl tinkamai pagrįstų saugumo priežasčių gali reikalauti, kad sutarties vykdymo vieta būtų Sąjungos teritorijoje.

Finansavimas pagal Programą taip pat gali būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas.

3. Įnašai į savidraudos mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Finansinį reglamentą. Taikomas Reglamento (ES) 2021/695 37 straipsnis.

15 straipsnis

Europos partnerystės

Programa gali būti įgyvendinama per Europos partnerystes ir Europos Komisijai bei valstybėms narėms bendrai vykdamas strateginio planavimo procesą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/695 6 straipsnyje. Toks įgyvendinimas gali apimti įnašus į esamas arba naujas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės programas pagal SESV 187 straipsnį steigiant bendrąsias įmones. Tiems įnašams taikomos nuostatos, susijusios su Europos partnerystės programomis pagal tą reglamentą.

⁽²⁷⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽²⁸⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

16 straipsnis

Europos skaitmeninių inovacijų centrai

1. Pradinis Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklas įsteigiamas pirmaisiais Programos įgyvendinimo metais. Tą pradinį tinklą sudaro bent po vieną centrą iš kiekvienos valstybės narės, nebent atitinkamoje valstybėje narėje nėra kandidato, kuris gali būti paskirtas ir atrinktas pagal 2 ir 3 dalis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tinklo įsteigimo tikslu kiekviena valstybė narė, laikydama savo nacionalinių procedūrų, administracinių ir nacionalinių struktūrų bei taikydama atvirą ir konkurencingą procesą, paskiria subjektus kandidatus remdamasi šiais kriterijais:

- a) tinkami su Europos skaitmeninių inovacijų centrų veikla susiję gebėjimai, nurodyti šio straipsnio 6 dalyje, ir gebėjimai vienoje ar keliose srityse, nustatytose 3 straipsnio 2 dalyje;
- b) tinkamas valdymo pajėgumas, darbuotojai ir infrastruktūra, kurie yra būtini šio straipsnio 6 dalyje nurodytai veiklai atlikti;
- c) veiklos ir teisinės priemonės, kad galėtų taikyti Sąjungos lygmeniu nustatytas administracinio, sutarčių ir finansų valdymo taisykles; ir
- d) tinkamas finansinis gyvybingumas, kuris atitinka Sąjungos lėšų, kurias jis turės valdyti, dydį ir kuris, kai tikslinga, įrodomas pateikiant garantijas, kurias, pageidautina, suteikė valdžios institucija.

3. Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimus dėl pradinį tinklą sudarančių subjektų atrinkimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 31 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Prieš atrinkdama Europos skaitmeninių inovacijų centrą kiekvienos valstybės narės teritorijoje, Komisija kuo labiau atsižvelgia į tos valstybės narės nuomonę. Šiuos subjektus Komisija atrenka iš valstybių narių paskirtų subjektų kandidatų, remdamasi šio straipsnio 2 dalyje nustatytais kriterijais ir šiais papildomais kriterijais:

- a) pradiniam tinklui finansuoti turimas biudžetas; ir
- b) poreikis užtikrinti, kad pradiniu tinklu būtų patenkinti pramonės ir viešojo intereso sričių poreikiai ir kad jis būtų visa apimantis ir subalansuotai išdėstytas geografiškai, siekiant didinti valstybių narių, gaunančių 2021–2027 m. Sanglaudos fondo, nustatyto pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, pagalbą, ir kitų valstybių narių konvergenciją, pavyzdžiui, įveikti skaitmeninį atotrūkį dėl geografinės padėties.

4. Jei reikia, užbaigusi atvirą ir konkurencingą procesą Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą dėl papildomų Europos skaitmeninių inovacijų centrų atrinkimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 31 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros,

Prieš atrinkdama papildomą Europos skaitmeninių inovacijų centrą valstybės narės teritorijoje, Komisija kuo labiau atsižvelgia į tos valstybės narės nuomonę.

Komisija papildomus Europos skaitmeninius inovacijų tinklus pasirenka tokiu būdu, kad būtų užtikrinta, kad geografiškai jie būtų išsidėstę plačiai visoje Europoje. Tinklą sudarančių subjektų skaičius turi būti pakankamas, kad tenkintų centrų paslaugų paklausą atitinkamose valstybėse narėse. Siekiant šalinti konkrečius suvaržymus, su kuriais susiduria atokiausi Sąjungos regionai, tokių regionų poreikiams patenkinti gali būti skiriami specialūs subjektai.

5. Europos skaitmeninių inovacijų centrai turi plataus masto bendrą savarankiškumą nustatyti savo organizacinę struktūrą, sudėtį ir darbo metodus.

6. Kiek tai susiję su Programos įgyvendinimu, Europos skaitmeninių inovacijų centrai atlieka toliau nurodytą veiklą Sąjungos pramonės, visų pirma MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonių, taip pat viešojo sektoriaus naudai:

- a) didina informuotumą ir teikia skaitmeninės transformacijos ekspertines žinias, praktinę patirtį ir paslaugas, įskaitant bandymų ir eksperimentavimo priemones, arba užtikrina prieigą prie jų;

- b) remia įmones, visų pirma MVĮ ir startuolius, organizacijas ir viešo administravimo institucijas, kad jos taptų konkurencingesnės ir patobulintų savo verslo modelius, naudodamosi naujomis technologijomis, kurioms taikoma Programa;
- c) sudaro palankesnes sąlygas perduoti ekspertines žinias ir praktinę patirtį tarp regionų, visų pirma suvedant viename regione įsisteigusias MVĮ, startuolius ir vidutinės kapitalizacijos įmones ir kituose regionuose esančius Europos skaitmeninių inovacijų centrus, kurie yra tinkamiausi teikti atitinkamas paslaugas; skatina įgūdžių ir žinių, jungtinių iniciatyvų ir gerosios praktikos pavyzdžių mainus;
- d) teikia temines paslaugas, visų pirma paslaugas, susijusias su dirbtiniu intelektu, našiąja kompiuterija ir kibernetiniu saugumu bei pasitikėjimu, arba užtikrina prieigą prie jų viešo administravimo institucijoms, viešo sektoriaus organizacijoms, MVĮ arba vidutinės kapitalizacijos įmonėms;
- e) pagal 4 konkretų tikslą teikia finansinę paramą trečiosioms šalims.

Pirmos pastraipos d punkto tikslais, Europos skaitmeninių inovacijų centrai gali specializuotis konkrečių teminių paslaugų srityje ir neprivalo teikti visų šioje dalyje nurodytų teminių paslaugų arba teikti tas paslaugas visų kategorijų subjektams.

7. Jei Europos skaitmeninių inovacijų centras gauna finansavimą pagal šią programą, tas finansavimas teikiamas dotacijų forma.

II SKYRIUS

ATITIKTIS REIKALAVIMAMS

17 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tik tie veiksmai, kuriais prisidedama siekiant 3–8 straipsniuose nustatytų tikslų.
2. Pagal Programą vykdomiems veiksams taikomi tinkamumo kriterijai nustatomi darbo programose.

18 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys teisės subjektai

1. Reikalavimus dalyvauti Programoje atitinka šie teisės subjektai:
 - a) teisės subjektai, įsisteigę:
 - i) valstybėje narėje arba su valstybe nare susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - ii) trečiojoje valstybėje, kuri yra asocijuotoji Programos valstybė pagal 10 ir 12 straipsnius;
 - b) kiti teisės subjektai, įsteigti pagal Sąjungos teisę, ir tarptautinės Europos intereso organizacijos.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai atitinka dalyvavimo konkrečiuose veiksmuose reikalavimus, jei jų dalyvavimo reikia Programos tikslams pasiekti. Tokie subjektai padengia savo dalyvavimo išlaidas, nebent darbo programose būtų nustatyta kitaip.
3. Fiziniai asmenys laikomi neatitinkančiais reikalavimų dalyvauti Programoje, nebent būtų teikiamos dotacijos pagal 4 konkretų tikslą.
4. 24 straipsnyje nurodytoje darbo programoje gali būti nurodyta, kad dalyvauti gali tik valstybėse narėse įsisteigę naudos gavėjai arba valstybėse narėse ir konkrečiose asocijuotosiose arba kitose trečiosiose valstybėse įsisteigę naudos gavėjai, jei tokiam ribojimui esama saugumo sumetimų arba jei veiksmai yra tiesiogiai susiję su Sąjungos strateginiu savarankiškumu. Bet koks asocijuotosiose valstybėse įsisteigusių teisės subjektų dalyvavimo apribojimas turi atitikti atitinkamame susitarime nustatytas sąlygas.

III SKYRIUS

DOTACIJOS

19 straipsnis

Dotacijos

Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį ir jomis galima padengti iki 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, nedarant poveikio bendro finansavimo principui, nustatytam Finansinio reglamento 190 straipsnyje. Tokios dotacijos skiriamos ir valdomos kaip nurodyta kiekvieno konkretaus tikslo atveju.

20 straipsnis

Skyrimo kriterijai

1. Skyrimo kriterijai nustatomi darbo programose ir kvietimuose teikti pasiūlymus, atsižvelgiant bent į šiuos elementus:
 - a) veiksmo parengties lygį rengiant projektą;
 - b) siūlomo įgyvendinimo plano patikimumą;
 - c) poreikį įveikti finansines kliūtis, pavyzdžiui, rinkos finansavimo trūkumą.
2. Kai taikytina, nustatant skyrimo kriterijus atsižvelgiama į šiuos elementus:
 - a) Sąjungos paramos skatinamąjį poveikį viešosioms ir privačiosioms investicijoms;
 - b) tikėtiną ekonominį ir socialinį poveikį, poveikį klimatui ir aplinkai;
 - c) atitinkamų paslaugų prieinamumą ir naudojimosi jomis patogumą;
 - d) transeuropinį aspektą;
 - e) subalansuotą geografinį pasiskirstymą Sąjungoje, be kita ko, skaitmeninio atotrūkio dėl geografinės padėties įveikimą, įskaitant atokiausius regionus;
 - f) ilgalaikio tvarumo plano buvimą;
 - g) galimybę laisvai pakartotinai naudoti ir pritaikyti projektų rezultatus;
 - h) sinergijas ir papildomumą su kitomis Sąjungos programomis.

21 straipsnis

Vertinimas

Vadovaujantis Finansinio reglamento 150 straipsniu, paraiškas dėl dotacijų vertina vertinimo komitetas, kurį gali visiškai arba iš dalies sudaryti išorės nepriklausomi ekspertai.

IV SKYRIUS

DERINIMO OPERACIJOS IR KITAS MIŠRUS FINANSAVIMAS

22 straipsnis

Derinimo operacijos

Derinimo operacijos pagal Programą vykdomos laikantis Reglamento (ES) 2021/523 ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

23 straipsnis

Kaupiamasis ir alternatyvusis finansavimas

1. Veiksmui, kuriam buvo skirtas įnašas pagal Programą, taip pat gali būti skiriamas įnašas pagal kitą Sąjungos programą, įskaitant fondus, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, jei įnašais nedengiamos tos pačios išlaidos. Veiksmui skirtam atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės. Kaupiamasis finansavimas neviršija visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų. Pagal skirtingas Sąjungos programas skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriais nustatomos paramos sąlygos.

2. Siekiant pagal Programą gauti pažangumo ženklą, veiksmai turi atitikti visas toliau nurodytas sąlygas:

- a) jie buvo įvertinti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal šią Programą;
- b) jie atitinka minimaliuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;
- c) jie nefinansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų.

Pagal atitinkamas Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams nuostatas pasiūlymus, pateiktus paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal šią Programą, kuriems pagal šią Programą suteiktas pažangumo ženklas, galima remti ERPF lėšomis ar ESF+ lėšomis.

V SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

24 straipsnis

Darbo programos

1. Programa įgyvendinama vykdant Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas darbo programas.
2. Darbo programos iš esmės priimamos kaip daugiametės programos, paprastai kas dvejus metus, ir apima Programos bendruosius tikslus bei vieną ar daugiau konkrečių tikslų. Jei pagrįsta dėl specialių įgyvendinimo poreikių, jos gali būti priimamos ir kaip metinės programos.
3. Darbo programos atitinka šios programos konkrečius tikslus, išdėstytus 4–8 straipsniuose, kartu atsižvelgiant į I priede nustatytas veiklos sritis ir rūšis. Jomis užtikrinama, kad pagal ją remiami veiksmai neišstumtų privačiojo finansavimo.
4. Siekiant atsižvelgti į technologinius ir rinkos pokyčius Komisijai pagal 30 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priedas, kiek tai susiję su jame išdėstytais veiksmais, užtikrinant nuoseklumą 4–8 straipsniuose išdėstytų šios programos konkrečių tikslų atžvilgiu.
5. Kai taikytina, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.
6. Komisija įgyvendinimo aktais priima darbo programas dėl 2, 4 ir 5 konkrečių tikslų ir dėl galimų kitų veiksmų, kuriems taikomas tiesioginis valdymas, skirtų 1 ir 3 konkrečioms tikslams pasiekti. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 31 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*25 straipsnis***Stebėseną ir ataskaitų teikimas**

1. Išmatuojami rodikliai, skirti Programos veiklos pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnio 2 dalyje nustatytų konkrečių tikslų, ataskaitai pateikti, išdėstyti II priede.
 2. Komisija nustato rodiklių, kuriais remiantis būtų tiksliai įvertinama pažanga, padaryta siekiant 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų, nustatymo metodiką.
 3. Siekiant užtikrinti veiksmingą Programos veiklos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant jos tikslų, įvertinimą, Komisijai pagal 30 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, kiek tai susiję su išmatuojamais rodikliais, jei tai laikoma reikalinga, taip pat kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.
 4. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos veiklos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai ir laiku, kad rezultatai būtų tinkami padarytos pažangos ir sunkumų, su kuriais susidurta, nuodugnai analizei atlikti.
- Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.
5. Kaip konteksto rodikliais kuo labiau naudojamosi oficialia ES statistika, pavyzdžiui, reguliariai vykdomais statistiniais IRT tyrimais. Komisija konsultuojasi su nacionalinėmis statistikos institucijomis ir kartu su Eurostatu jas įtraukia iš pradžių rengiant ir vėliau plėtojant statistinius rodiklius, naudojamus Programos įgyvendinimo ir skaitmeninės transformacijos atžvilgiu padarytos pažangos stebėsenai.

*26 straipsnis***Programos vertinimas**

1. Programos vertinimai atliekami taip, kad į jų rezultatus sprendimų priėmimo procese būtų galima atsižvelgti laiku. Juose pateikiamas kokybinis pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų Programos bendrųjų tikslų, įvertinimas.
2. Be reguliarios Programos stebėsenos, Komisija atlieka tarpinį Programos vertinimą, kai yra pakankamai informacijos apie jos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po Programos įgyvendinimo pradžios. Tarpinis vertinimas sudaro pagrindą, kuriuo remiantis atitinkamai koreguojamas Programos įgyvendinimas, taip pat atsižvelgiant į aktualias technologijų naujoves.
3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą.

Galutiniame vertinime įvertinamas Programos ilgalaikis poveikis ir jos tvarumas.

4. Vertinimo ataskaitų teikimo sistema užtikrinama, kad Sąjungos lėšų gavėjai Programos vertinimui skirtus duomenis rinktų veiksmingai, efektyviai, laiku ir tinkamu išsamumo lygiu.
5. 2 dalyje nurodytą tarpinį vertinimą ir 3 dalyje nurodytą galutinį vertinimą Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

*27 straipsnis***Auditai**

1. Asmenų ar subjektų, įskaitant kitus nei Sąjungos institucijų, įstaigų, tarnybų ar agentūrų įgalioti asmenys ar subjektai, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras patikinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį.
2. Kontrolės sistema užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į patiriamas administracines ir kitas išlaidas, susijusias su kontrole visais lygmenimis.
3. Išlaidų auditai atliekami nuosekliai, laikantis ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principų.
4. Audito strategija, kaip kontrolės sistemos dalis, gali būti grindžiama finansiniu reprezentatyviosios išlaidų imties auditu. Ta reprezentatyvioji imtis yra papildoma imtimi, sudaryta remiantis su išlaidomis susijusios rizikos vertinimu.
5. Veiksmų, kuriems gaunamas sudėtinis finansavimas iš skirtingų Sąjungos programų, auditas atliekamas tik kartą ir apima visas atitinkamas programas bei kiekvienai jų taikomas taisykles.

*28 straipsnis***Sąjungos finansinių interesų apsauga**

Jei Programos veikloje pagal tarptautinį susitarimą priimto sprendimo arba kitos teisinės priemonės pagrindu dalyvauja trečioji valstybė, ji suteikia būtinas teises ir priegą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

*29 straipsnis***Informavimas, komunikacija, viešinimas, politikos rėmimas ir rezultatų sklaida**

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuosekliai, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su Programa, su remiantis ta Programa vykdytais veiksmais ir su gautais rezultatais. Komisija taip pat užtikrina, kad informacija būtų teikiama integruotai ir ji pasiektų potencialius paraiškų gauti Sąjungos finansavimą skaitmeniniame sektoriuje teikėjus.

Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

3. Pagal Programą remiama politikos plėtotė, informavimas, informuotumo didinimas ir veiksmų, susijusių su Programa, rezultatų sklaida, taip pat skatinamas bendradarbiavimas ir patirties mainai 4–8 straipsniuose nurodytose srityse.

VI SKYRIUS

DELEGUOTIEJI AKTAI, ĮGYVENDINIMO AKTAI, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 24 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 3 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 24 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 24 straipsnio 4 dalį ir 25 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

31 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Skaitmeninės Europos programos koordinavimo komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

32 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas (ES) 2015/2240 panaikinamas nuo 2021 m. sausio 1 d.

33 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 283/2014 ⁽²⁹⁾ ir Sprendimą (ES) 2015/2240 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų pakeitimui, ir jie toliau taikomi tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo priemonių, priimtų pagal Reglamentą (ES) Nr. 283/2014 ir pagal Sprendimą (ES) 2015/2240, prie Programos.
3. Prireikus, asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2027 m., siekiant padengti 9 straipsnio 4 dalyje numatytas išlaidas, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

34 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. balandžio 29 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. P. ZACARIAS

⁽²⁹⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 283/2014 dėl gairių dėl transeuropinių tinklų telekomunikacijų infrastruktūros srityje, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1336/97/EB (OL L 86, 2014 3 21, p. 14).

I PRIEDAS

VEIKSMAI

Techninis Programos apibūdinimas: pradinė veiksmų aprėptis

Pradiniai ir prireikus tolesni Programos veiksmai įgyvendinami pagal toliau pateiktą techninį apibūdinimą:

1 konkretus tikslas: „Našioji kompiuterija“

Pagal Programą įgyvendinama Europos strategija dėl našiosios kompiuterijos, remiant išsamią Sąjungos ekosistemą, kuri suteikia reikiamą našiosios kompiuterijos ir duomenų pajėgumą, kad Europa galėtų konkuruoti pasauliniu mastu. Strategija siekiama nuo 2022 iki 2023 m. įdiegti pasaulinio lygio našiosios kompiuterijos ir duomenų infrastruktūrą turinčią eksalygmens pajėgumą, o nuo 2026 iki 2027 m. – eksalygmenį pranokstančius įrenginius; kad Sąjungoje būtų užtikrinta sava nepriklausoma ir konkurencinga našiosios kompiuterijos technologijų pasiūla, pasiektas aukštas lygis našiosios kompiuterijos prietaikų srityje ir išplėstos galimybės naudotis našiosios kompiuterijos technologijomis bei jų naudojimas.

Pagal šį tikslą pradiniai ir prireikus tolesni veiksmai apima:

1. Bendrų viešųjų pirkimų sistemą, sudarančią sąlygas taikyti bendro projektavimo požiūrį siekiant įsigyti integruotą pasaulinio lygio našiosios kompiuterijos tinklą, įskaitant eksalygmens superkompiuterių ir duomenų infrastruktūros įsigijimą. Tas tinklas bus lengvai prieinamas viešiesiems ir privatiesiems naudotojams, visų pirma MVI, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje jie yra, ir bus lengvai prieinami mokslinių tyrimų reikmėms, laikantis Reglamento (ES) 2018/1488.
2. Bendrų viešųjų pirkimų sistemą, skirtą eksalygmenį pranokstančiai superkompiuterių infrastruktūros įsigijimui, įskaitant integravimą su kvantinės kompiuterijos technologijomis.
3. Koordinavimą ir pakankamus finansinius išteklius Sąjungos lygmeniu tokios infrastruktūros kūrimui, pirkimui ir jos eksploatavimui remti.
4. Valstybių narių našiosios kompiuterijos ir duomenų pajėgumų jungimą į tinklus ir paramą valstybėms narėms, kurios nori modernizuoti našiosios kompiuterijos pajėgumus arba įgyti naujų tokių pajėgumų.
5. Nacionalinių našiosios kompiuterijos kompetencijos centrų jungimą į tinklus, įtraukiant bent po vieną centrą vienai valstybei narei, susietą su jos nacionaliniais superkompiuterijos centrais, kad našiosios kompiuterijos paslaugos būtų teikiamos pramonei, visų pirma MVI, akademinėi bendruomenei ir viešojo administravimo institucijoms.
6. Paruoštos naudoti veikiančios technologijos – visų pirma superkompiuterijos, kaip paslaugos, gaunamos galutiniame mokslinių tyrimų ir inovacijų etape, siekiant sukurti integruotą Europos našiosios kompiuterijos ekosistemą, apimančią visus mokslinės ir pramoninės vertės grandinės segmentus (aparatinę įrangą, programinę įrangą, taikomąsias programas, paslaugas, tarpusavio jungtis ir aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius) – diegimą.

2 konkretus tikslas: „Dirbtinis intelektas“

Programa kuriami ir didinami pagrindiniai dirbtinio intelekto pajėgumai Europoje, įskaitant duomenų išteklius ir algoritmų saugyklas, suteikiama prieiga prie jų visoms viešojo administravimo institucijoms bei įmonėms, taip pat stiprinamos bei jungiamos į tinklą esamos ir naujai sukurtos dirbtinio intelekto bandymų ir eksperimentavimo priemonės valstybėse narėse.

Pagal šį tikslą pradiniai ir prireikus tolesni veiksmai apima:

1. Europos bendrų duomenų erdvių, kuriose būtų prieinami duomenys visoje Europoje, be kita ko, informacija gauta pakartotinai panaudojus viešojo sektoriaus informaciją, ir kurios taptų dirbtinio intelekto sprendimų įvesties duomenų šaltiniu, sukūrimą. Šios erdvės turėtų būtų atviros viešajam ir privačiajam sektoriams. Kad būtų daugiau naudojami, erdvėje esantys duomenys turi būti sąveikūs – visų pirma taikant duomenų formatus, kurie yra atviri, kompiuterio skaitomi, standartizuoti ir dokumentuoti – vykstant sąveikai tiek tarp viešojo ir privačiojo sektorių, tiek sektorių viduje ir tarp sektorių (semantinis sąveikumas).
2. Bendrų Europos algoritmų bibliotekų arba sąsajų su bibliotekomis, kuriomis sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis galėtų lengvai naudotis visi potencialūs Europos naudotojai, kūrimas. Įmonės ir viešojo sektoriaus organizacijos nustatys, koks sprendimas geriausiai atitinka jų poreikius, ir jį įsigis.

3. Bendrą investavimą su valstybėmis narėmis į pasaulinio lygio referencinius įrenginius, skirtus bandymams ir eksperimentavimui realiomis sąlygomis, daugiausia dėmesio skiriant dirbtinio intelekto prietaikoms tokiuose svarbiuose sektoriuose kaip sveikatos, žemės arba aplinkos stebėsenos, transporto ir judumo, saugumo, gamybos ir finansų, taip pat kitose viešojo intereso srityse. Tie įrenginiai turi būti atviri visiems visos Europos subjektams ir sujungti su Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklu. Tie įrenginiai turi būti aprūpinti didelio pajėgumo skaičiavimo ir duomenų apdorojimo įrenginiais bei naujausiomis dirbtinio intelekto technologijomis, įskaitant naujų sričių, tokie kaip, neuromorfinės kompiuterijos, giliojo mokymosi ir robotikos technologijomis, arba jie turėtų būti prisijungę prie tokių įrenginių ar technologijų.

3 konkretus tikslas: „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“

Programa skatinamas pagrindinių pajėgumų apsaugoti Sąjungos skaitmeninę ekonomiką, visuomenę ir demokratiją stiprinimas, kūrimas ir įgijimas, stiprinant Sąjungos kibernetinio saugumo sektoriaus potencialą ir konkurencingumą, taip pat didinant tiek privačiojo, tiek viešojo sektorių pajėgumą apsaugoti piliečius ir įmones nuo kibernetinių grėsmių, įskaitant Direktyvos (ES) 2016/1148 įgyvendinimo rėmimą.

Pagal šį tikslą pradiniai ir prireikus tolesni veiksmai apima:

1. Bendrą investavimą su valstybėmis narėmis į pažangią kibernetinio saugumo įrangą, infrastruktūrą ir praktinę patirtį, kurios yra būtinos siekiant apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūros objektus ir bendrąją skaitmeninę rinką apskritai. Toks bendras finansavimas galėtų apimti investicijas į kvantinę įrangą ir kibernetinio saugumo duomenų išteklius, informuotumą apie padėtį kibernetinėje erdvėje bei kitas priemones, kurios turi tapti prieinamos viešajam ir privačiajam sektoriams visoje Europoje.
2. Esamo technologinio pajėgumo išplėtimą ir kompetencijos centrų valstybėse narėse sujungimą į tinklą, taip pat užtikrinimą, kad tie pajėgumai atitiktų viešojo sektoriaus ir pramonės poreikius, įskaitant poreikių, susijusių su produktais ir paslaugomis, kuriais stiprinamas kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, pagalba.
3. Užtikrinimą, kad visose valstybėse narėse būtų plačiai diegiami veiksmingi pažangiausi kibernetinio saugumo ir pasitikėjimo sprendimai. Toks diegimas apima produktų saugumo ir saugos stiprinimą nuo jų kūrimo iki jų komercializacijos.
4. Paramą kibernetinio saugumo įgūdžių spragų šalinimui, vykdomam, pavyzdžiui, suderinant kibernetinio saugumo įgūdžių programas, pritaikant jas prie konkrečių sektorių poreikių ir palengvinant galimybes dalyvauti tiksliniuose specializuotuose mokymuose.

4 konkretus tikslas: „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“

Programa remiama esamos ir būsimos darbo jėgos prieiga prie aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių ir mokymo galimybių, susijusių su tais įgūdžiais, visų pirma našiosios kompiuterijos, didžiųjų duomenų analitikos, dirbtinio intelekto, paskirstytojo registro technologijų (pvz., blokų grandinės) ir kibernetinio saugumo srityse, suteikiant, *inter alia*, studentams, naujiems absolventams, dabartiniams darbuotojams ir bet kokio amžiaus piliečiams, kuriems reikia kelti kvalifikaciją, kad ir kur jie būtų, priemones įgyti tokių įgūdžių ir juos tobulinti.

Pagal šį tikslą radiniai ir prireikus tolesni veiksmai apima:

1. Prieigą prie mokymo darbo vietoje stažuojantis kompetencijos centruose ir centruose ir pažangias skaitmenines technologijas diegiančiose įmonėse.
2. Prieigą prie pažangių skaitmeninių technologijų srities kursų, kuriuos turi siūlyti aukštojo mokslo įstaigos, mokslinių tyrimų institutai ir pramonės profesinio sertifikavimo įstaigos, bendradarbiaudamos su Programoje dalyvaujančiomis įstaigomis (numatoma, kad temos apims dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą, paskirstytojo registro technologijas (pvz., blokų grandinę), našiąją kompiuteriją ir kvantines technologijas).
3. Dalyvavimą trumpalaikiuose specializuotuose iš anksto sertifikuotuose profesiniuose mokymuose, pavyzdžiui, kibernetinio saugumo srities mokymuose.

Taikant intervencines priemones daugiausia dėmesio bus skiriama aukšto lygio skaitmeniniams įgūdžiams, susijusiems su konkrečiomis technologijomis.

Europos skaitmeninių inovacijų centrai, numatyti 16 straipsnyje, veikia kaip tarpininkai mokymo galimybių srityje, palaikydami ryšius su švietimo ir mokymo teikėjais.

5 konkretus tikslas: „Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“

Diegimo ir geriausio skaitmeninio pajėgumo išnaudojimo bei sąveikumo projektai yra bendro intereso projektai.

I. Pagal šį tikslą pradiniai ir prireikus tolesni veiksmai, susiję su viešojo intereso sričių skaitmenine transformacija:

1. Viešojo administravimo institucijų modernizavimas

- 1.1. Parama valstybėms narėms įgyvendinant Talino deklaracijos dėl e. valdžios principus visose politikos srityse, prireikus sukuriant reikiamus registrus ir juos sujungiant tarpusavyje, visapusiškai laikantis Reglamento (ES) 2016/679.
- 1.2. Parama nuosekliai tarpvalstybinių skaitmeninių paslaugų infrastruktūros ekosistemai sukurti, bandomajam naudojimui užtikrinti, diegti, techniškai prižiūrėti, plėtoti ir populiarinti ir sąlygų sklاندams išisiniams, saugiems, sąveikiems, daugiakalbiamis tarpvalstybiniam arba tarpsektoriniams sprendimams ir bendroms sistemoms viešojo administravimo srityje sudarymas. Tai taikoma ir poveikio bei naudos vertinimo metodikai.
- 1.3. Parama esamoms bendroms specifikacijoms ir standartams vertinti, naujinti ir populiarinti, taip pat naujoms bendroms specifikacijoms, atvirosioms specifikacijoms ir standartams kurti, nustatyti ir populiarinti, naudojant Sąjungos standartizacijos platformas ir prireikus bendradarbiaujant su Europos arba tarptautinėmis standartizacijos organizacijomis.
- 1.4. Bendradarbiavimas siekiant sukurti Europos patikimų infrastruktūrų, galbūt panaudojant paskirstytojo registro technologijomis (pvz., blokų grandine) grindžiamas paslaugas ir taikomąsias programas, ekosistemą, įskaitant paramą sąveikumui ir standartizavimui bei tarpvalstybinių Sąjungos prietaikų diegimo skatinimą.

2. Sveikata

- 2.1. Užtikrinimas, kad piliečiai galėtų kontroliuoti savo asmens duomenis ir galėtų susipažinti su savo asmens sveikatos duomenimis, jais dalytis, juos naudoti ir tvarkyti skirtingose šalyse saugiai ir tokiu būdu, kuris užtikrintų jų privatumą, neatsižvelgiant į jų arba duomenų buvimo vietą, laikantis taikytinų duomenų apsaugos teisės aktų. E. sveikatos skaitmeninių paslaugų infrastruktūros kūrimo užbaigimas ir jos išplėtimas papildant naujomis skaitmeninėmis paslaugomis, susijusiomis su ligų prevencija, sveikata bei priežiūra ir parama tokių paslaugų diegimui, remiantis plačia Sąjungos veiklos ir valstybių narių parama, visų pirma e. sveikatos tinkle pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/24/ES ⁽¹⁾ 14 straipsnį.
- 2.2. Geresnių duomenų tiekimas mokslinių tyrimų, ligų prevencijos ir individualizuotosios sveikatos priežiūros bei slaugos reikmėms. Užtikrinimas, kad Europos sveikatos srities tyrėjai ir praktikuojantys gydytojai turėtų prieigą prie tokio masto išteklių (bendrų duomenų erdvių, įskaitant duomenų saugojimą ir kompiuteriją, ekspertinių žinių ir analitinio pajėgumo), koks būtinas siekiant proveržio gydant ir pagrindines, ir retas ligas. Siekiama užtikrinti gyventojų kohortą, sudarytą iš ne mažiau kaip iš 10 mln. piliečių.
- 2.3. Skaitmeninių priemonių, reikalingų norint suteikti piliečiams daugiau galių ir užtikrinti į asmenį orientuotą priežiūrą, suteikimas remiant keitimąsi informacija apie naujoviškos ir geriausios praktikos pavyzdžius skaitmeninės sveikatos priežiūros, gebėjimų stiprinimo ir techninės paramos, visų pirma kibernetinio saugumo, dirbtinio intelekto ir našiosios kompiuterijos, srityse.

3. Teisminės institucijos

Sklاندžios ir saugios tarpvalstybinės elektroninės komunikacijos teisminėse institucijose ir tarp teisminių institucijų bei kitų civilinės ir baudžiamosios teisenos srityje veikiančių kompetentingų įstaigų užtikrinimas. Piliečių, įmonių, praktikuojančių teisininkų ir teisminių institucijų narių teisės kreiptis į teismą ir prieigos prie teisinės informacijos bei procedūrų gerinimas, užtikrinant semantiškai sąveikias tarpusavio jungtis su duomenų bazėmis ir registrais, taip pat geresnių sąlygų spręsti neteisminius ginčus internete sudarymas. Teismams ir teisininko profesijai skirtų novatoriškų technologijų, grindžiamų, *inter alia*, dirbtinio intelekto sprendimais, galinčiais supaprastinti ir paspartinti procedūras (pavyzdžiui, teisės technologijų (angl. *LegalTech*) prietaikomis), plėtojimo ir įgyvendinimo skatinimas.

4. Transportas, judumas, energetika ir aplinka

Decentralizuotų sprendimų ir infrastruktūrų, kurių reikia didelio masto skaitmeninėms prietaikoms, kaip antai susietajam automatizuotam vairavimui, bepiločiams orlaiviams, išmaniojo judumo koncepcijoms, pažangiesiems miestams, pažangiosioms kaimo vietovėms ar pažangiesiems atokiausiems regionams, diegimas remiant transporto, energetikos ir aplinkos politiką, ir veiklą koordinuojant su transporto ir energetikos sektoriams skaitmeninti skirtais veiksmais pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę.

⁽¹⁾ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES dėl pacientų teisių į tarpvalstybinės sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo (OL L 88, 2011 4 4, p. 45).

5. Švietimas, kultūra ir žiniasklaida

Prieigos prie naujausių skaitmeninių technologijų – nuo dirbtinio intelekto iki pažangiosios kompiuterijos – suteikimas kūrėjams, kūrybos pramonei ir kultūros sektoriams Europoje. Europos kultūros paveldo, įskaitant Europos skaitmeninę biblioteką (EUROPEANA), išnaudojimas siekiant remti švietimą ir mokslinius tyrimus ir skatinti kultūrų įvairovę, socialinę sanglaudą ir propaguoti Europos visuomenę. Parama skaitmeninėms technologijoms įsisavinti švietimo įstaigose, taip pat privačiosiomis ir viešosiomis lėšomis finansuojamose kultūros institucijose.

6. Kiti bendrosios skaitmeninės rinkos rėmimo veiksmai

Rėmimo veiksmai tokie kaip nepilnamečių, tėvų ir mokytojų skaitmeninio raštingumo ir žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skatinimas ir jų informuotumo apie riziką, kuri nepilnamečiams gali kilti internete, ir apie jų apsaugos būdus didinimas, patyčių kibernetinėje erdvėje ir seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos platinimo internete problemos sprendimas, remiant Europos masto saugesnio interneto centrų tinklą. Tyčinės dezinformacijos sklaidai aptikti ir kovai su ja skirtų priemonių propagavimas, taip stiprinant bendrą Sąjungos atsparumą; Sąjungos skaitmeninių platformų ekonomikos stebėjimo centro, taip pat tyrimų ir informavimo veiklos rėmimas.

1–6 punktuose nurodytus veiksmus gali iš dalies remti Europos skaitmeninių inovacijų centrai, naudodami tuos pačius pajėgumus, sukurtus siekiant padėti vykdyti pramonei jos skaitmeninę transformaciją (žr. II skirsnį).

II Pagal šį tikslą su pramonės skaitmenine transformacija susiję pradiniai ir prireikus tolesni veiksmai apima:

Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklo plėtros rėmimas siekiant užtikrinti, kad visos įmonės, visų pirma MVI, iš visų Sąjungos regionų galėtų pasinaudoti skaitmeniniais pajėgumais. Toks rėmimas apima:

1. Prieigą prie Europos bendros duomenų erdvės ir dirbtinio intelekto platformų bei Europos našiosios kompiuterijos įrenginių, reikalingų duomenų analitikai ir intensyvių skaičiavimų reikalaujančioms prietaikoms;
2. Prieigą prie dirbtinio intelekto didelio masto bandymų infrastruktūros ir pažangių kibernetinio saugumo priemonių;
3. Galimybes įgyti aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių.

Pirmoje pastraipoje nurodyti veiksmai bus koordinuojami su skaitmeninių technologijų srities inovacijų veiksmais, kurie visų pirma remiami pagal programą „Europos horizontą“, taip pat su ERPF remiamomis investicijomis į Europos skaitmeninių inovacijų centrus, ir juos papildys. Pagal Programą, laikantis valstybės pagalbos taisyklių, taip pat gali būti skiriamos dotacijos rinkos kartotei. Parama prieigai prie tolesnių jų skaitmeninės transformacijos finansavimo etapų bus teikiama naudojant programos „InvestEU“ finansines priemones.

II PRIEDAS

IŠMATUOJAMI RODIKLIAI, SKIRTI PROGRAMOS ĮGYVENDINIMUI IR PROGRAMOS VEIKLOS PAŽANGOS, PADARYTOS SIEKIANT KONKREČIŲ TIKSLŲ, ATASKAITAI PATEIKTI

1 konkretus tikslas: „Našioji kompiuterija“

- 1.1. Bendrai įsigytų našiosios kompiuterijos infrastruktūros objektų skaičius
- 1.2. Eksalygmens ir jį pranokstančio lygmens kompiuterių naudojimas iš viso ir pagal įvairias suinteresuotųjų subjektų grupes (universitetai, MVĮ ir t. t.)

2 konkretus tikslas: „Dirbtinis intelektas“

- 2.1. Visa bendrai į bandymų ir eksperimentų įrenginius investuota suma
- 2.2. Bendrų Europos algoritmų bibliotekų arba Europos sąsajų su algoritmų bibliotekomis naudojimas, Europos bendrų duomenų erdvių naudojimas ir įrenginių naudojimas bandymams ir eksperimentams, susijusiems su veiksmis, kuriems taikomas šis reglamentas
- 2.3. Atvejų, kai Programa nulėmė organizacijų sprendimą integruoti dirbtinį intelektą į savo produktus, procesus arba paslaugas, skaičius

3 konkretus tikslas: „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“

- 3.1. Bendrai įsigytų kibernetinės infrastruktūros objektų arba priemonių ar tiek objektų, tiek priemonių, skaičius ⁽¹⁾
- 3.2. Naudotojų ir jų bendruomenių, kurie gauna prieigą prie Europos kibernetinio saugumo įrenginių, skaičius

4 konkretus tikslas: „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“

- 4.1. Asmenų, kuriems buvo surengti Programos remiami mokymai, kad jie įgytų aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių, skaičius
- 4.2. Įmonių, visų pirma MVĮ, kurios patiria sunkumų siekdamos įdarbinti IRT specialistų, skaičius
- 4.3. Asmenų, pranešančių apie padidėjusį užimtumą pasibaigus Programos remiamam mokymui, skaičius

5 konkretus tikslas: „Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“

- 5.1. Skaitmeninių viešųjų paslaugų naudojimas
- 5.2. Įmonės, kurių skaitmeninio intensyvumo lygis yra didelis
- 5.3. Nacionalinės sąveikumo sistemos suderinimo su Europos sąveikumo sistema mastas
- 5.4. Įmonių ir viešojo sektoriaus subjektų, kurie naudojosi Europos skaitmeninių inovacijų centrų paslaugomis, skaičius

(¹) „Infrastruktūra“ paprastai reikštų mokslinių tyrimų arba eksperimentų infrastruktūrą, pavyzdžiui, bandymų standus, kibernetinius poligonus arba kompiuterijos/ryšių įrenginius. Tai arba gali būti tik duomenys ir (arba) programinė įranga, arba tai gali apimti fizinę infrastruktūrą. „Priemonės“ paprastai reikštų fizinių prietaisų ir (arba) programinę įrangą/algoritmą, naudojamą IRT sistemų saugumui padidinti.

Pavyzdžiai galėtų būti išbrovimo nustatymo programinė įranga arba duomenų ištekliai, kuriais remiantis užtikrinamas su ypatingos svarbos infrastruktūros objektais susijęs informuotumas apie padėtį.

Kibernetinio saugumo kompetencijos centro reglamente yra nustatyta ne tik bendrųjų viešųjų pirkimų galimybė, bet ir visų rūšių viešieji pirkimai, kurios vykdo Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras kaip Sąjungos įstaiga, kiti subjektai pasitelkdami Sąjungos dotaciją arba keli subjektai.

III PRIEDAS

SINERGIJA SU KITOMIS SAJUNGOS PROGRAMOMIS

1. Sinergija su programa „Europos horizontas“ užtikrinama, kad:
 - a) atsižvelgiant į tai, kad kelios Programos ir programos „Europos horizontas“ teminės sritys yra panašios, remiamų veiksmų rūšys, numatomi jų rezultatai ir jų intervencinė logika būtų skirtingi ir papildytų vieni kitus;
 - b) programa „Europos horizontas“ bus plačiai remiami moksliniai tyrimai, technologinė plėtra, demonstravimas, bandomieji projektai, koncepcijų tikrinimas, bandymai ir inovacijos, įskaitant ikiprekybinį novatoriškų skaitmeninių technologijų diegimą; tai bus daroma visų pirma:
 - i) skiriant specialų biudžetą pagal veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ veiksmų grupėje „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“, skirtą skaitmeninėms technologijoms ir pramonei, kurioje siekiama kurti didelio poveikio technologijas (dirbtinio intelekto ir robotikos, naujos kartos interneto, našiosios kompiuterijos ir didžiųjų duomenų, bazinės skaitmeninės technologijos, derinant skaitmenines technologijas su kitomis technologijomis);
 - ii) pagal veiklos sritį „Pažangus mokslas“ remiant infrastruktūros tyrimus;
 - iii) integruojant skaitmenines sistemas į visus „Pasaulinius uždavinius“ (sveikatą, saugumą, energetiką ir judumą, klimato politiką ir t. t.) ir
 - iv) pagal veiklos sritį „Novatoriška Europa“ remiant proveržio inovacijų (kurių daugelis bus skaitmeninių ir fizinių technologijų deriniai) masto didinimą;
 - c) pagal Programą bus investuojama į:
 - i) skaitmeninio pajėgumo didinimą našiosios kompiuterijos, dirbtinio intelekto, paskirstytojo registro technologijos (pvz., blokų grandinės), kibernetinio saugumo ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityse ir
 - ii) skaitmeninio pajėgumo ir naujausių skaitmeninių technologijų diegimą pagal Sąjungos sistemą viešojo intereso srityse (pavyzdžiui, sveikatos, viešojo administravimo, teisingumo ir švietimo) arba rinkos nepakankamumo atvejais (pvz., įmonių, visų pirma MVĮ, skaitmeninimo) nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;
 - d) būtų sudaromos galimybės mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenei naudotis Programos pajėgumais ir infrastruktūra, įskaitant naudojimą pagal programą „Europos horizontas“ remiamiems veiksams, tokiems kaip visų sektorių ir mokslo sričių vykdomus bandymus, eksperimentavimą ir demonstravimą;
 - e) kadangi pagal programą „Europos horizontas“ plėtojamos novatoriškos skaitmeninės technologijos taps brandesnėmis, tos technologijos bus palaiapsnui išsavinamos ir diegiamos pagal Programą;
 - f) programos „Europos horizontas“ įgūdžių ir kompetencijų mokymo programų, įskaitant teikiamas bendruose EIT ŽIB centruose, rengimo iniciatyvas papildytų pagal Programą remiama aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių pajėgumų stiprinimo veikla;
 - g) būtų įdiegti tvirti programavimo ir įgyvendinimo koordinavimo mechanizmai, kuo geriau suderinant visas abiejų programų procedūras. Į jų valdymo struktūras bus įtrauktos visos atitinkamos Komisijos tarnybos.
2. Sinergija su Sąjungos programomis, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, įskaitant ERPF, ESF+, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir žuvininkystės fondą, užtikrinama, kad:
 - a) papildomo finansavimo pagal Sąjungos programas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, ir pagal Programą priemonės būtų naudojamos remti veiksams, kuriais susiejamos pažangiosios specializacijos strategijos ir teikiama parama skaitmeninei Europos ekonomikos ir visuomenės transformacijai;
 - b) ERPF prisidėtų prie regioninių ir vietos inovacijų ekosistemų plėtojimo ir stiprinimo, pramonės pertvarkos, taip pat visuomenės ir viešojo administravimo institucijų skaitmeninės transformacijos, taip, be kita ko, skatinant Talino deklaracijos dėl e. valdžios įgyvendinimą. Tai apima paramą siekiant užtikrinti pramonės skaitmeninę transformaciją ir rezultatų panaudojimą, taip pat naujų technologijų ir novatoriškų sprendimų diegimą. Programa papildys ir parems tarpvalstybinį skaitmeninių pajėgumų jungimą į tinklus ir jų planų sudarymą, kad šiais pajėgumais galėtų naudotis MVĮ ir kad sąveikūs IT sprendimai būtų prieinami visuose Sąjungos regionuose.

3. Sinergija su Europos infrastruktūros tinklų priemone užtikrinama, kad:
 - a) Programoje daugiausia dėmesio būtų skiriama didelio masto skaitmeninių pajėgumų stiprinimui ir infrastruktūros kūrimui našiosios kompiuterijos, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityse, siekiant visoje Europoje plačiai įsisavinti ir diegti esamus arba išbandytus novatoriškus kritinės reikšmės skaitmeninius sprendimus pagal Sąjungos sistemą viešojo intereso srityse arba rinkos nepakankamumo atvejais. Programa daugiausia įgyvendinama koordinuotai ir strategiškai investuojant su valstybėmis narėmis (visų pirma vykdant bendrus viešuosius pirkimus) į skaitmeninius pajėgumus, kuriais dalysis visa Europa, ir į Sąjungos masto veiksmus, kuriais remiamas sąveikumas ir standartizacija, taip prisidedant prie bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo;
 - b) Programos pajėgumus ir infrastruktūrą būtų leidžiama naudoti novatoriškoms naujoms judumo ir transporto srities technologijoms ir sprendimams diegti. Europos infrastruktūros tinklų priemonė remia novatoriškų naujų judumo ir transporto srities technologijų ir sprendimų taikymą ir diegimą;
 - c) būtų kuriami koordinavimo mechanizmai, visų pirma nustatant tinkamas valdymo struktūras.
 4. Sinergija su programa „InvestEU“ užtikrinama, kad:
 - a) rinka grindžiamo finansavimo parama, įskaitant paramą, skirtą politikos tikslams pagal Programą siekti, būtų teikiama pagal Reglamentą (ES) 2021/523; tokį rinka grindžiamą finansavimą galima derinti su dotacijomis;
 - b) galimybę įmonėms pasinaudoti finansinėmis priemonėmis palengvintų Europos skaitmeninių inovacijų centrų teikiama parama.
 5. Sinergija su programa „Erasmus+“ užtikrinama, kad:
 - a) Programa remtų aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių, kurių reikia norint diegti pažangiąsias technologijas (pavyzdžiui, dirbtinio intelekto ar našiosios kompiuterijos), plėtotę ir įgijimą bendradarbiaujant su atitinkamais pramonės sektoriais;
 - b) aukšto lygio įgūdžiams skirta programos „Erasmus+“ dalimi būtų papildytos Programos intervencinės priemonės, skirtos visų sričių ir visų lygmenų įgūdžiams įgyti, užtikrinant judumo patirtį.
 6. Sinergija su programa „Kūrybiška Europa“, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, užtikrinama, kad:
 - a) programos „Kūrybiška Europa“ paprograme MEDIA būtų remiamos iniciatyvos, kurios gali daryti realų poveikį kultūros ir kūrybos sektoriams visoje Europoje ir padėtų jiems prisitaikyti prie skaitmeninės transformacijos;
 - b) pagal Programą kūrėjams, kūrybos pramonei ir kultūros sektoriui Europoje, *inter alia*, būtų suteikiama prieiga prie naujausių skaitmeninių technologijų – nuo dirbtinio intelekto iki pažangiosios kompiuterijos.
 7. Užtikrinama sinergija su kitomis Sąjungos programomis ir iniciatyvomis dėl gebėjimų ir įgūdžių.
-